

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un um. . 14 "
Pe o lună . 2.40 "
Numărul de zi pentru România și străinătate pe an 40 franci.
Telefon pentru oraș și comitat 502.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA :
Strada Deák Ferenc Nr. 20.
INSERTIUNILE
se primesc la administrație.
Mulțămite publice și Loc
deschis costă fiecare șir
20 fileri.
Manuscripte nu să inapo-
iază.

La sfârșitul anului școlar.

În luna aceasta s'au sfârșit prelegerile la toate școlile noastre medii, la seminariile și la școlile normale. Băieții noștri se împărțesc prin satele de unde au plecat toamna trecută, cu o hârtie în buzunar, care în unele părți se cheamă „testimoniu” în altele „atestat”. Unii vor privi fericiti această bucată de hârtie velină pentru care au muncit zece luni dearândul, alții cu lacrimi în ochi vor număra notele slabe cari le apasă conștiința. Toți vor simți însă o ușurare în suflet. Din aierul greu al pereților școlii ies acum în liber, în răcoarea satelor noastre. Fețele lor ofilite de îmbicseala orașelor și de foamea pe care adeseori au îndurat-o, se îmbujorează acum la gândul, că două luni de zile, ei nu vor mai piguli cuvinte grecești din dicționar și nu vor mai tremura înfrigurați în ora profesorului de matematică. Sunt fericiti băieții noștri. Unii vor mai ajuta peste vară părinților la munca câmpului, alții se vor îngriji să mânânce și să doarmă bine, ca să mai prindă o leacă de putere. Toți vor îndeplini în sfârșit o muncă ușoară, mulțumiți că pot să-și hodiească mintea chinată de atâtea probleme matematice, de ani însemnați: când s'a născut, când a murit cutare, când a fost lupta dela Varna și când s'a încheiat pacea dela Sătmar, etc. etc. Puțini, foarte puțini, vor fi aceia, cari ajutați de punga binevoitoare a părinților, își vor putea hodini oscioarele pe la băi, prin

munți sau în excursii frumoase prin străinătate. Cei mai mulți dintre tinerii noștri cărturari sunt nevoiți să-și petreacă aceste două luni de vacanțe, tot în sătulețele noastre sărăcăcioase, sătulețe cari le va păstra viu sentimentul național — doinele obiceiurile și sărăcia noastră sunt doar atotputernice — dar nu vor răuși să le lărgească orizontul cunoștințelor lor și așa atât de îngust. În satul lor, fie acela la poalele munților sau în câmpia Ardealului, băieții noștri și dacă nu vor uita cu desăvârșire toate verbele iregulare ale gramaticii grecești se vor desbrăca totuși, aproape de orice preocupări intelectuale. Gazete vor citi puține, reviste și mai puține, iar cărți, aproape de loc. În schimb, cum spuneam, vor aduna otava din livezi, își vor bătuci palmele săpând la porumb, iar Dumineca nu vor ști cum să se dădă și cum să se spele mai bine, ca să poată da față și să-i strângă mânușița moale domnișoarei părintelui Isaia. În așa zisele petreceri, ei vor juca o noapte întreagă mai mult sau mai puțin grațios, vor asuda din greu în sala strâmtă a cutărei școli și-și vor încerca puterea plămânilor răzbătând prin norii de fum ai tutunului de șapte. Vor lega dragosti, nu de cele mai multe ori pur ideale la aceste petreceri și în avântul tinereții lor libere, răpiți mai mult de frumusețea sănătoasă a „Aniții crâsmărița” a lui Goga, decât de vinul ei acru și făcut cu piatră acră, vor trage mici și mari chefuri, cu lăutari cari țârlăie umflându-și gușile, din clarinet, iar diminețile vor tremura de o-

boseală și emoție le ferestrele iubitei lor, îngânând vr'un cântec de legea veche. Țărani îi vor privi zîmbind pe sub mustață și se vor mira în gândul lor de aceste obiceiuri ciudate aduse dela orașe. Doi ochi se vor ivi după perdele, privirile tânărului nostru vor scăpăra în sfortărea de a da mai multă viață cântecului: La revedere copilă dragă, țara mă cheamă spre a lupta... Și nu mă regreta....

Incontestabil că este ceva în toate acestea. Este ceva românesc și este și multă poezie. Goga de pildă a știut să prindă în poeziile lui, din viața aceasta, note de o mare valoare artistică. Dar nu sub raportul acesta privim noi chestiunea educației tinereții noastre în afară de școală, în vacanțe mai ales. Este adevărat că în împrejurările în cari trăim noi, cu greu am putea să schimbăm cursul lucrurilor. Societatea noastră este primitivă, statul cu întreg aparatul lui vast apasă asupra noastră și sugrumă orice tendință de a ne-o închea și a o ridica la un nivel corăspunzător dorințelor și puterilor noastre. Orice observator al vieții noastre publice va simți o durere grozavă văzând chinurile în cari se zbate un popor de trei milioane și jumătate de oameni, pentru crearea prin cultură și economie națională a unei societăți moderne vrednică de puterea și aspirațiile lui. Dar ceiace există nu poți să schimbi prin o singură trăsătură de condei sau printr'un singur gest. Noi, pe cum poate să vadă ori și cine, nu putem să oferim generației care vine altceva decât

FOIȚA ZIARULUI „TRIBUNA”

Primăvară.

De Al. Ciura.

IV.

Târziu, când oamenii se împărțiaseră cu toții, își așternu pe canapeaua de lemn și se întinse pe spate, cu ochii cășcați în întuneric.

Inima îi bătea tot mai rar, în svăcniri potolite.

Se gândea cu milă la mort, care îi era tată și inima lui nu încerca nici o emoție de iubire sau de ură. O rătăcire din tinerețe se ispășise, la urmă, cu vârf....

Deodată, un sentiment de revoltătoare mândrie îl cutremură:

— Bine, frate, nu m'a iubit nimeni, dar ce are a face? Este oare iubirea singurul elixir al vieții? Și oamenii nu pot să trăiască decât sprijiniți de această slabă și îndoelnică pârghie?

Ce e iubirea? se gândi el.

O difuziune a sufletului său, pe care o răsună în lume, cum luceafărul își împărție strălucirea... Te mistui încet-încet, fără să-ți dai seama de lumina și căldura, ce o risipești... Și ai ce se adăpostesc la această căldură, hrănită

cu sângele tău, nu înțeleg niciodată pe deplin, măreția jertfei!

Cei-ce iubesc sunt adevărații binefăcători ai omenirii; cei-ce sunt iubiți, sunt exploataorii ei!

Se sprijini într'un cot, vrând să-și dea sama, dacă această maximă eșise din capul lui, sau o ceticise undeva. Ori-cum, exprima un adevăr...

S'auzia, departe, hămăitul unui cânc, ce lătra la lună... și fără să-i fie somn, se simțea foarte sfârșit. Gândul morții îl luă iarăși în stăpânire...

Se gândea acum, fără spaimă și fără să se cutremure la acest lucru.

Uite, dacă ar veni acum moartea! Ar bate încet la ușa tinzii și el i-ar deschide, cu toate că ar cunoaște bătaia mânei deșirate. Și când i-ar spune, că a venit să-l ia, și-ar potrivi hainele, ar lua-o de mână și ar trece apoi cu ea, încet-încet prin poleiul de lună...

Remânca ceva din sufletul lui în lume, cea mai frumoasă parte din el, cum rămâne mireasma ce te îmbată, pe urma florilor vestejite!

Se simțea ca ridicat în văzduh.

*

Soarele pătrundea prin ferestruie, surprinzând un surâs pe fața galbină a bătrânului.

Deschise ochii, apoi îi închise iarăși

O vedenie de demult, îngropată în fundul sufletului, i-se arătase în vis.

Mintise, când se încredința cu atâta îndârjire, că n'a iubit pe nimeni în viață. Și ființa uitată; folosindu-se de seninătatea de o clipă a acestui suflet întunecat — se strecură pe furiș, în tainutul ungher.

O vedea tânără, albă, cu ochii strălucitori de o tainică văpaie: fata școlii, frumuseța după care își frângea gâtul întreg orașul. Când ea intra în prăvălie — se făcea deodată lumină; calfele își ridicau ochii de după tarabă, un curent electric îi făcea pe toți să zimbească și să se poarte mai repede cu lucrul... Și ea trecea prin mijlocul lor, ca o regină printre niște aprozi îndrăgostiți de moarte, aruncându-le câte o privire, o vorbă, un surâs. Și munceau toată ziua mai cu drag...

Ceilalți, mai îndrăsneti, intrau la vorbă, îi aduceau flori. Numai el sta la o parte, fără să o privească decât pe furiș, întorcându-i adese spatetele, fericit totuși, că o simțea alături. Ci fata băgase de samă zăpăceala lui și îi zimbea cu încredere, de câteori îi surprindea privirea.

În ziua nunții — știa cu toții, că are să urmeze și ziua nunții, când ea se va mărita după un mire de neam mare — mireasa a venit în prăvălie, le-a strâns mâna, pe rând, primind feliicitările lor.

ceiace avem. Nu putem, noi bieți români opoșiți prin mici sătulețe cu căscioare modeste, să lustruim sufletele tinerimei noastre cu rafinamentul unei culturi, care trebuie adusă de pe tărâmurile îndepărtate. N'avem bani, n'avem sprijinul statului care pentru noi este o mamă mașteră și rea. Ce avem însă, este dorința nemărginită de a ne ridica odată peste toate aceste mizerii, cari zac asupra sufletului nostru înălțat. Vrem ca cel puțin copiii noștri să fie în stare să-și croiască o soartă mai bună.

*

Socotim că cel mai bun mijloc de a forma sufletul tinerimei noastre sunt excursiile școlare. În Germania, țara culturii sistematice, aceste excursii se practică cu un zel admirabil. Chiar și pe aici pe la noi putem vedea din când în când, cete de studenți germani urcându-ne munții, stăruitori și neobosiți. Excursiile sunt un prilej fericit de înmagazinare de tot felul de cunoștințe. Lucruri noi și se întipăresc în suflet cu puterea observației imediate. Experiențe variate îți largesc orizontul de vederi și-ți ridică sufletul de-asupra situației tale umile din cutare colțisor al lumii.

Ce se face însă la noi în privința aceasta? La Brașov, d. prof. Dr. I. Blaga a făcut începuturi frumoase. Cu ajutorul unor fonduri destul de modeste și cu cotizațiile lunare ale băieților, D-sa a făcut consecvent de vre-o câțiva ani, călătorii instructive în străinătate și în România. Ce se face încă la Blaj, unde băieții abia știu ce este mai departe de Ciufud? Nu mai pomenim de Năsăud și Beiuș. Ce fac profesorii școlilor noastre normale și seminariile noastre? Nimic. Nu înțelegem pentru ce tocmai noi cari avem mai multă nevoie de prevedere să fim atât de înguști încât să nu ne dăm seama, că profesorii noștri au și anumite datorii naționale afară de meșteșugul pe care l-au învățat și care le dă amara pâine de toate zilele. Tinerimea noastră trebuie smulsă odată din preocupările ei mărunte și redată adevăratei ei chemări ce o așteaptă în luptele noastre naționale.

Când i-a întins mâna, el n'a putut scoate o vorbă:

— Și dta nu-mi zici nimic?

El își plecă fruntea, apoi îndreptându-se, o privi țintă în ochi:

— Nu!

Și i-se păru atunci, că mâna fetii a tremurat ușor într'a lui, pe o clipă...

Atâta a fost!

Seara a chefuit apoi cu camarazii, pentru cea dintâi dată... a înghițit păhar după păhar, până n'a mai simțit nimic — și alții l'au dus acasă...

Și acum după atâta amar de ani, când sufletul i-se învățosise ca cremenea, îi apare deodată în vis, în toată splendoarea tinereții, întrebându-l cu zimbetul biruitor:

— Nici pe mine nu m'ai iubit?...

Se pomeni zîmbind, fără să fi dat răspuns vedeniei amăgitoare.

Ce bine că s'a pomenit, căci n'ar mai fi avut tărâna s'o mințescă pentru a doua oară!

Inima îi zvâcnea cu putere, simțea cum un val de mângâiere îl îneca.

Se ridică în pripă, — duse batista la gură, — și un val de sânge țâșni pe podele...

Justh și reformele militare. În ședința de Mercuri a camerei deputaților va începe discuția proiectelor de lege despre reformele militare. Partidele opoziționiste ungurești se pregătesc pentru o intensivă acțiune împotriva acestor proiecte. Justh, președintele fracțiunii independiste disidente, a făcut următoarele declarații unui redactor dela „Frankfurter Zeitung”:

„Partidul nostru e hotărât să amâne votarea proiectelor chiar și până în Octomvrie și, la nevoie, va proclama și obstrucția tehnică. Amintirile cu dizolvarea parlamentului nu ne sperie, pentru că guvernul nu va îndrăzni să facă alegeri noi cu lozincă noilor sarcini militare.

„Ne dăm seama că dacă n'am combinate acum guvernul, nici din sufragiu universal n'are să se aleagă nimic, căci după votarea reformelor militare nici o să-i pese guvernului de reforma electorală.

„Partidul nostru e partidul adevăraților kosuthiști liberali. Dacă n'am fi noi, intoleranța confesională ar fi și mai înverșunată. Ungurul adevărat a fost totdeauna liberal, nu numai cu vorba, ci și cu fapta, atât față de confesiuni, cât și față de naționalități (?). Cei cari poartă sarcinile în măsură egală, trebuie să se bucure și de drepturi în măsură egală...”

Da, toți Ungurii sunt liberali, cu vorba, când au nevoie de naționalități, dar cu fapta — cine a fost până acum liberal?

*

„Zeit” despre ministrul de război Schöneich. Corespondentul nostru din Viena ni-a raportat despre iminenta demisiune a ministrului comun de război Schöneich. Știrea aceasta, firește, a fost desmintită.

Acum ziarul vienez „Die Zeit”, în urma informațiilor primite din surse militare oficiale, publică un articol senzațional, în care spune că deși s'a desmintit știrea că ministrul de război comun, baronul Schöneich, a avut intenția să demisioneze, acele știri au avut oarecare baze sigure. Contrar este în afară de orice îndoială că situația baronului Schöneich este zdruncinată, și că la toamnă va demisiona.

Autorul articolului documentează aceasta spunând că, relațiile dintre ministrul de război și arhiducele Francisc Ferdinand nu sunt de loc amicale.

S'au ivit între ei neînțelegeri grave pe unele chestii militare.

Neînțelegerile dintre dânsii au eșit la iveală cu ocazia lansării pe apă a Dreadnoughtului „Viribus Unitis”.

Baronul Schöneich s'a scuzat printr'o telegramă, că simțindu-se indispus, nu poate lua parte la serbările aranjate cu ocazia lansării pe apă a vasului „Viribus Unitis”.

Cu o zi mai înainte însă ministrul de război a publicat un comunicat, prin care spune că nu va lua parte la lansarea vasului, deoarece voește ca la serbările marinei rolul principal să'l aibă comandantul marinei.

Aceste contraziceri, dovedesc clar că într'adevăr există neînțelegeri între dânsul și moștenitorul tronului.

Chiar și cercurile militare sunt indignate contra ministrului de război, deoarece nici dânsul, nici generalul Georgi, ministrul apărării armatei contra atacurilor îndreptate contra atitudinii ei la alegerile din Drohovitz.

Până acum nu se știe cine va fi noul ministru comun de război.

*

Conferențe de partid. Partidele politice din parlamentul ungar au convocat toate conferențele pentru a hotărâ asupra atitudinii lor față de proiectele militare.

Toate conferențele vor avea loc, mâine, Marți. Tot mâine va avea loc și conferința deputaților naționaliști.

*

Ruptură în partidul creștin-social din Austria. Din Viena ni-se telefonează: Partidul creștin-social e pe cale a dispărea. Infrângerea partidului la alegerile din urmă, datorită în mare parte inerteții și nepăsării șefilor, a fost primul prilej care a dat la suprafață nemulțumirile membrilor partidului.

În zilele din urmă, aceste neînțelegeri au luat caracter tot mai grav. Între primarul Vienei, Neumayer, și primul ajutor de primar, Hierhammer, amândoi membri frunțași ai partidului, au izbucnit neînțelegeri cari au dus la ruptură între ei.

Conflictul intern s'a agravat azi și prin ruptura ce s'a făcut în sinul membrilor consiliului comunal. Azi, 23 de consilieri, membri ai partidului creștin-social, au anunțat președinția partidului că iasă din partid. Disidenții aceștia vor înființa un nou partid sub numirea „Uniunea națională liberă.”

Inchiderea Sinodului României.

Sâmbătă, Sf. Sinod a ținut ultima ședință din această sesiune.

Ședința a fost prezidată de I. P. S. S. Mitropolitul Primat Athanasie Mironescu.

După ce s'a cetit sumarul ședinței precedente și s'a făcut comunicările, s'a luat în cercetare cererea de ertare făcută de preotul Drăghici, din comuna Principele Ferdinand județul Teleorman, care fusese caterisit de consistoriul eparhial pentru acuzațiunile ce ridicase împotriva Mitropolitului Primat.

Cererea de ertare a fost admisă.

În intervalul acesta sosește d. C. Arion, ministrul cultelor, care *felicită* pe I. P. S. Sa pentru achitarea sa.

Toți membrii Sf. Sinod au felicitat la rândul lor pe ministrul cultelor pentru imparțialitatea cu care a procedat la debaterile procesului sinodal.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat a ținut un discurs, aducând mulțumiri membrilor sinodului și urând ca Biserica să fie ferită pe viitor de turburări ca acele prin care a trecut.

D. C. Arion ministrul cultelor, a cetit apoi decretul pentru închiderea sesiunii.

Achitarea Mitropolitului.

Sentința prin care a fost achitat Mitropolitul Primat e următorul:

„Având în vedere că I. P. S. Mitropolitul Primat D. D. Athanasie Mironescu a cerut să fie judecat de către Sfântul Sinod pentru acuzațiunile ce s'au ridicat în contra I. P. S. Sale mai ales de către P. S. Episcop al Romanului D. D. Gherasim Safirin.

Având în vedere debaterile urmate, susținerile P. S. Episcop al Romanului, depozițiile martorilor, diferite acte produse și depuse pe biroul Sf. Sinod — cum și explicațiunile și dovezile produse de I. P. S. Mitropolitul Primat.

Considerând că în ce privește acuzațiunea de erezie adusă contra I. P. S. Mitropolit Primat ea nu se poate sprijini pe nimic, neexistând nici o erezie în legea pentru înființarea consistoriului superior bisericesc, după cum a recunoscut Sfântul Sinod în mai multe rânduri;

Considerând că după canonul 139—134 Cartaginean, dacă acuzațiunea cea mai grea cade, atunci cad și cele următoare;

Considerind totuș că debaterile s'au urmat

înaintea Sf. Sinod asupra tuturor punctelor și că este de un evident interes a se examina și a se răspunde la toate;

Considerând că acuzațiunea de plagiat este neserioasă și tinde numai zadarnic a micșora însemnatele merite literare ale I. P. S. Mitropolit Primat;

Considerând că învinuirile așa zise de imoralitate sunt cu desăvârșire neîntemeiate și neserioase, cele mai multe fiind născociri calomnioase, iar celelalte făcute cu rea credință, prin răstălmăcirea unor însemnări ce nu au valoare doveditoare;

Considerând deci că toate acuzațiunile aduse contra I. P. S. Mitropolit Primat s'au dovedit neîntemeiate;

Sf. Sinod,

Cu puterea harului ce i-s'a dat de către Domnul nostru Isus Hristos, întru Duhul Sfânt.

Hotărăște,

Achită pe I. P. S. Mitropolit Primat D. D. Athanasie Mironescu, recunoscându-l nevinovat de toate pările și acuzațiunile ce i-s'au adus.

Data în localul Sf. Sinod al Sfintei Biserici autocefale ortodoxe române, astăzi 24 Iunie 1911 în București.

Pimen, mitropolit al Moldovei și Sucevei; **Ghenadie**, episcop al Râmnicului-Noului, Severin; **Dionisie**, episcop al Buzăului; **Gherasim**, al Argeșului; **Konon** al Hușilor; **Nifon** al Dunărei de Jos, **Arhierii**: **Valerian Râmnicianu**; **Calistrat Bărlădeanu**; **Meletie Constanțeanu**; **Calist Botoșăneanu**; **Sofronie Craioveanu**; **Theodosie Ploceșteanu**; **Nicodim Băcăoanul**; **Evghenie Pitesteanul**.”

Depunerea episcopului de Roman.

A fost chemat apoi episcopul Romanului.

I-s'a citit sentința care are cuprinsul următor:

Având în vedere că potrivit canon 6 al Sf. Sinod II-a ecumenic; acela ce ridică acuzațiuni nedrepte contra unui arhieru urmează să fie pedepsit cu pedeapsa ce ar fi suferit arhierul dacă acuzațiile ar fi fost adevărate, glăsuind astfel: „Să nu se înfățișeze mai întâi pără, până ce ei, (părții) nu vor da în scris că se vor certa cu întocmai primejdie înșiși; dacă se vor dovedi întru rinduiala lucrurilor, că clevetesc pe păritul episcop;

Având în vedere că P. S. Episcop al Romanului D. D. Gherasim Safirinu a ridicat în contra I. P. S. Mitropolitul Primat Athanasie Mironescu acuzațiuni dovedite calomnioase și cari de ar fi fost drepte ar fi tras grea pedeapsă I. P. S. Mitropolit Primat;

Având în vedere că P. S. Episcop al Romanului este vinovat de răsvrătire contra Sf. Sinod ale căruia decisiuni nu le-a respectat și a căruia enciclică a criticat-o și-a turburat pacea bisericii noastre timp de doi ani, fapte pentru cari a fost dat în judecata canonică înaintea Sf. Sinod, prin decizia luată în ședința dela 20 Maiu a. e.;

Având în vedere că în petițiunea Sa către M. Sa Regele și Domnului ministru al Cultelor, P. S. Episcop de Roman a amenințat că dacă Sf. Sinod nu va urma conform cu părerile sale, va face apoi apel către Sinoadele bisericilor omodoxe străine, ceea ce față cu starea Sfintei noastre Biserici, care este autocefală, ar constitui un act de trădare,

Sf. Sinod:

Cu puterea Harului ce i-s'a dat de către Domnul nostru Isus Hristos întru Duhul Sfânt și întru că Episcopul de Roman este culpabil de abateri canonice în urma cărora nu mai poate fi îngăduit a rămânea Episcop al țării și membru al Sf. Sinod.

Hotărăște:

D. S. Gherasim să fie depus din demnitatea de Episcop al Romanului și roagă pe guvern să aducă la îndeplinire această hotărâre”.

(Urmează aceleași semnături).

Atitudinea guvernului.

„Seara” organul oficios al partidului conservator, publică la loc de frunte:

„Cine ține cu dragoste la credința strămoșească și la temeliile statului, trebuie să fie împăcat cu sfârșitul procesului atât de dureros, care s'a judecat înaintea Sf. Sinod. Prin achitarea Mitropolitului Primat de toate acuzațiunile ce i-s'au adus, s'a luat din mâinile dușmanilor bisericii și neamului nostru o armă puternică. Ei nu se vor putea bucura, că istoria modernă a Românilor a fost nevoită să înregistreze condamnarea unui Mitropolit al țării pentru cele mai odioase păcate duhovnicești. Prin depunerea Episcopului de Roman din scaunul său, cu păstrarea titlului de Arhieru, s'a dat satisfacțiunea cuvenită principiului ordinii și legalității în stat și în biserică.

Pentru interesele superioare ale păcii creștinești, pentru biruința autorității, nu putea să rămână în fruntea unei eparhii acel Episcop, care s'a răsvrătit în contra Sf. Sinod și în contra legilor statului, fiind unul dintre provocătorii principali ai crizei bisericești. Dacă nu a fost caterisit fostul Episcop de Roman s'a făcut iarăș un act de dreptate din partea Sf. Sinod. Darul de Arhieru nu i-se putea lua unui Prelat, care n'a fost acuzat de vre-o vină ce i-ar fi compromis autoritatea morală.

Unanimitatea voturilor din Sf. Sinod este dovada hotărâtoare, că gândul membrilor tribunalului suprem al bisericii noastre s'a îndreptat, curat și liber, către datoria pe care aveau să o îndeplinească: datoria de-a salva prestigiul bisericii și de-a restabili pacea creștinească în țară.

În fața sentinței date, trebuie să se plece ori care bun creștin și ori care bun Român. Sentința Sf. Sinod e definitivă. Guvernul, care dela început a declarat, că nu se va amesteca în proces și va executa judecata ce se va da, ori care ar fi ea, consideră criza terminată. Obștea credincioșilor poate să speră astfel, că pacea sufletelor și ordinea în biserică și în țară nu vor mai fi expuse încercărilor cumplite ale celor doi ani din urmă...”

Demisia Mitropolitului.

În ce privește demisia Mitropolitului-primat, ziarul „Universul” publică următoarele:

„Înregistrându-se în unele ziare că I. P. S. S. Mitropolitul Primat va demisiona pe motiv de boală, ne-am adresat chiar I. P. S. Sale pe care l-am întrebat dacă este sau nu exactă știrea demisiunii I. P. S. Sale.

I. P. S. Sa Mitropolitul Primat ne-a autorizat să spunem că nu numai că nu a demisionat și nu va demisiona dar se găsește și într'o perfectă stare de sănătate.”

Cu toate desmintirile date, se asigură totuși că Primatul a demisionat și că demisiunea sa se află în mâinile d-lui Titu Maiorescu, președintele ad-interim al consiliului de miniștri.

Negustori, industriași, meseriași români.

Ziarul nostru a hotărât publicarea unui tablou statistic al tuturor negustorilor, industriașilor și meseriașilor români din Ungaria.

Adresăm deci, tuturor celor interesați rugămintea să ne comunice cât mai în grabă numele firmei, orașul și strada unde se găsește atelierul sau prăvălia lor.

„TRIBUNA”

Scrisori din București.

Viața studentescă. — Studentul român de azi. — Seminariile universitare. — Rodele lor. — O propunere pentru dascălii noștri.

București, 24 Iunie v.

Deși avem în capitala României atâtea școli superioare, viața studentescă, așa cum se înțelege această viață în apus, este foarte puțin dezvoltată. Kneipurile, duelurile, petrecerile sgomotoase și studenții bătrâni sunt lucruri pe cari în București nu le întâlnești. Dacă în orașele din Apus studentul care are mai multe cicatrice pe față se bucură de mai multă trecere, în București un astfel de individ ar fi ridicol, ar forma obiectul celor mai sarcastice glume. Căci alta este concepția studentului bucareștean despre rostul său. E o concepție laudabilă, o judecată de om serios, căruia îi place să muncească în liniște, în seminariul său, să muncească cu ambiție de a da ceva, o operă folositoare culturale generale.

Acest fapt se datorește organizării seminariilor universitare, spiritului de seriozitate, ce domnește în ele. Profesorii, după o stăruință de câțiva ani, au fost în stare să nimicească spiritul de superficialitate să deștepte în tinerime dragostea de muncă, de adevăr și de frumos. E un spirit nou, un spirit de emulație în a produce ceva folositor pentru știință, pentru cultura noastră națională. Grație acestui spirit ne-a fost dat să vedem o samă de cercetări făcute de studenți în toate domeniile. Incurajați pe deoparte și de premiile ce se oferă lor mai bune lucrări de specialitate, azi avem câteva excelente monografii făcute de studenții dela seminariile universitare din București. Chiar în actuala sesiune un student a fost premiat pentru o monografie a comunei Drăguș, din comitatul Făgărașului. O frumoasă monografie rezultat al muncii de seminar este și aceea asupra lui Novalis.

Spiritul de muncă cuprinde tot mai mult teren și acest fapt nu poate decât să ne bucure. Căci sunt la noi atâtea lucruri cari trebuie studiate. În popor avem atâtea material, care trebuie adunat cu pricepere și cu dragoste, trebuie selecționat și studiat cu răbdare și cu tragere de inimă. Și să nădăjduim că cei eșiți din actualele seminare universitare, odată ajunși în viață vor duce cu ei acelaș dor de muncă, de cercetări ale manifestării sufletului nostru național.

*

Și ceva interesant, ce la alte neamuri nu se observă. Aproape toți scriitorii noștri tineri, printre cari critica găsește și relevează talente remarcabile, sunt studenți. De altfel Goga nu s'a impus de pe când era student în literatura noastră? Apar câteva biblioteci populare, cari pe un preț relativ mic oferă publicului cetitor opere de seamă din literaturile străine. Mare parte din aceste traduceri sunt făcute de studenții universitari, cari își petrec timpul liber traducând bucăți de seamă din autorii străini, convingși fiindcă îndeplinesc o operă folositoare. E drept că de cele mai multe ori ei sunt exploatați de editori, dar, pentru public, rămâne folosul ce-l aduce munca lor.

Dintre traduceri făcute de studenții universitari, fără îndoială este traducerea satirelor lui Horațiu, apărută de curând în editura societății studenților în litere. Traducerea, în metru original este făcută de d-nii T. Dinu și P. Pălănea. Interpretarea textelor este cât se poate de fidelă și întru cât privește acest lucru, avem o puternică garanție în faptul că traducerea este făcută după interpretarea făcută în seminariul universitar sub conducerea d-lui profesor Evolveanu.

Însemnătatea acestei traduceri stă și în faptul că ea ne dovedește dragostea pe care tinerimea noastră începe să și-o manifesteze față de clasicismul abandonat până mai deunăzi sub înfluența atâtea de simțită a literaturilor moderne. O îndrumare spre clasicism nu poate fi decât folositoare atât în ce privește literatura, cât și concepțiile de viață, de cari este condusă societatea noastră. Azi avem nevoie de atâtea idealism și trebuie căutat undeva izvorul, din care sufletele tinerei generații să se adape. E bine că tinerii au înțeles că cel mai bogat izvor este clasicismul, fie cel antic, fie cel modern. Căci

și din scriitorii clasici ai lumii moderne s'au tradus de către studenți câteva opere de seamă.

Poate pentru mulți dintre dascălii noștri din Ardeal ar fi fost o fericire să se fi găsit mijloace să poată sta luna lui Iunie în București. Și ar trebui să se facă ceva în interesul lor și al generațiilor pe cari le cresc pentru viață. În luna lui Iunie se țin examenele și se fac probele de lecții practice de către viitorii profesori. Ar fi în tot cazul o idee nimerită ca dela fie-care școală secundară din Ardeal să se trimeată cel puțin un profesor, care să asiste la aceste examene. Va vedea care este cauza că în multe privințe învățământul la noi în Ardeal nu dă rezultatele necesare, că elevii urăsc anumite studii, că ceea ce azi este un anachronism, elevii tremură de groaza când profesorul intră în clasă.

Căci după concepțiile noi în pedagogie, a sili pe băiat să buchiseze din carte pentru a ști a doua zi lecția, pe care va uita-o, e ceva neadmis, după cum nu se mai admite azi să predai studiul unei limbi moderne, punând pe elevi să învețe cuvinte din vocabular și gramatica cu nesfârșitele ei reguli și excepțiuni. Nu mai este permis a propune științele naturale fără a avea materialul viu înaintea ochilor, fără a releva din însăși constituția plantei sau a animalului lupta, pe care a dus-o și o duce pentru viață. Câtă deosebire între acest fel de a înțelege rostul învățământului și acela de a învăța după indicațiile programului: „Luati de aici până aici!”

Câtă energie nu s'a pierdut degeaba, cât ne-a ținut în urma progresului general acest fel de a se preda în școale. Căci, la un an sau doi după ieșirea din liceu, fostul elev nu mai știe nimica din grecește, nimica din formulele învățate pe din afară din algebră și fizică, nimica din cele învățate din cartea lui Felecan, nimica din logică și psihologie. Toate sunt ca un vis, de care nu-și mai aduce aminte. Și ce e mai trist, elevul nu știe nici o limbă modernă, pentru-că în școală i-s'a dat să învețe verbele cu genitivul, fără a-l pune să converseze. Când a făcut o greșală de gramatică, a venit secunda, ca și când ar fi mare treabă să ști să spuie în românește o regulă. Ar trebui în orice caz să se găsească mijloace ca dascălii noștri să frecventeze seminariul pedagogic din București.

Correspondent.

Săpăturile dela Cucuteni.

București, 8 Iulie.

La 14/27 Iunie a vorbit înaintea Societății antropologice din Berlin, Dr-ul Hubert Schmidt, asistent la „Muzeul de etnografie”. A arătat descoperirile ce le-a făcut la Cucuteni în România în 1909 și 1910. Dăm cele ce urmează după „Buk. Tagblatt”.

Săpăturile le-a făcut cu mijloacele institutului Rudolf Wirchow și cu sprijinul guvernului român. În 1910 a lucrat împreună cu arheologul român, d. Dascălu și cu germanul, de Bersu (?).

Cucutenii e tot așa de vestit pentru antichități din vîrsta pietrei lustruite (neolitică) ca și Adam Clisi pentru cele din epoca romană.

Din săpăturile prădalnice de până acuma (Așa găsește cu cale a numi d. Schmidt cercetările lui Beldiceanu, Butulescu și Butureanu — Raubgrabungen. N. Red.) se cunosc idoli, cioburi de vase zugrăvite, din epoca neolitică.

Cercetări sistematice a făcut numai d. Dr. Hubert Schmidt.

A găsit rămășițe de locuinți și unelte preistorice de piatră, os, dar mai ales olărie vrednică de luat aminte.

Arată cum a lucrat el la cercetările făcute.

Cucutenii sunt nu departe de linia ferată, la Miază Noapte pe o înățime în formă de podis, la locul numit Cetățuia. Așezământul preistoric este pe pături orizontale de piatră de nisip din epoca terțiară.

Mai întâi a făcut șanțuri până la stîncă cari să arate cam ce cuprind paturile. Apoi a tăiat de-a curmezișul aceste șanțuri prin altele trei. Pătura de pământ purtat, moloz etc. groasă de 1.70 m. până la 1.90 m. În paturile nerăscolite s'au putut vedea că oalele zugrăvite cu mai multe culori sunt cele mai vechi; iar în paturile mai nouă

sunt zugrăvite cu negru și cu felurite podoabe: podoabe din zgărieturi, dungi, spirale etc.

În pătura cea cu olărie veche a găsit o vatră neatinsă de săpătorii mai vechi. E de lut ars, înroșit. Clădirea a fost pe o temelie de birne prinse între ele, încât să o facă poate pătrată ca la casele țărănești de azi.

Satul acela preistoric a fost și întărit, dar numai la partea apuseană, unde este un povârniș mai domol. S'au găsit două șanțuri aproape paralele, cel dinlăuntru mai vechiu. În aceste se află oale polihrome (adică având zugrăviri de mai multe culori); în șanțul cel de pe departe de sat s'au găsit cioburi vopsite numai cu negru.

D-rul Schmidt dovedește prin proiecțiuni luminoase că la Cetățuia era fabrică de unelte de cremene: cuțite, răzăluitoare, vârfuri triunghiulare de săgeată fără aripi, o secure lustruită semănând cu de cele nordice, securi lățite, dălți, topoare, băltașe cu gură pentru coadă. Multe nu sunt isprăvite. Deasemenea a aflat lucruri de os: securi, pumnale, undiți și cărlige, dălți, sule. E mare număr de idoli de lut, de obicei femeii, rar bărbați; sunt și chipuri de animale. Intre olăria mai nouă se află pahare și cești cu podoabe negre, spirala în formă de S e uneori foarte dezvoltată și prefăcută.

S'a găsit și o secure de aramă și o bucată de bronz foarte sărac în costor. Aceste două lucruri le-au întrebuițat. Locuitorii vechi așezați aci Dimpotrivă fibulele de fier din epoca dela La Tène și din cea romană s'au pierdut pe aci, după ce de mult nu mai era Cetățuia locuită.

Deci Cetățuia a dăinuit până într'o vreme când începuse a se întrebuița arama și bronzul.

Deoarece în Transilvania, în Tesalia și mai ales în Ungaria s'au aflat așezări la fel cu cea dela Cucuteni, e de crezut că de acolo au venit și aci locuitorii. (Nu vedem de ce nu și din contra. N. Red.) Nu e de crezut că s'au adus dinspre Miazăzi. În epoca olăriei polihrome domnea aceeași civilizație în țările dela Dunărea de jos, în Bucovina, în Carpați, în Transilvania; iar epoca mai nouă e la fel cu cea din Galiția.

Dar olăria polihromă dela Cucuteni găsește paralele în Tesalia și Creta din epoca întâia minoiană întru cât e vorba de întrebuițarea spiralei. Securea de bronz e și ea la fel cu cele din Creta.

Săpăturile dela Cucuteni aduc dovezi nouă cari arată legătură între Europa de mijloc și civilizația din jurul Mării Egee și din insulele ei.

Scrisori din Iași.

Producția conservatorului de artă dramatică. — O monstruoșitate. — Doctor în litere.

Voiam cu tot dinadinsul să vorbesc cu laudă de producția dramatică a conservatorului nostru local. Cum găsisem câteva talente pentru partea muzicală, doream, căutându-le cu cea mai mare îngăduință, să le găsească și Duminecă pentru partea dramatică. N'am găsit nimic. Dar absolut nimic. Muncă risipită de prisos. Bunăvoință neputincioasă. Dragoste fără avânt. Conștiințioșitate fără îndemn.

D-șoarele surori Popovici? Poate. Cu multă educație artistică, serioasă, cu acumularea neputincioasă a unei culturi literare în aceeași direcție, cu înțelegerea deplină că arta cere suflet, avânt, foc, ideal, dragoste nebună aproape, cultură vastă, gust cu aceste înțelegeri toate, probabil. Probabil să avem două talente.

Astfel? Artiști. Artiști „scrupuloși”. Și n'aveți idee cât mi-s de urîți artiștii ăștia. Parcă-i vezi, urmărind cu cea mai obositoare atenție, fiecare frază, fiecare gest, fiecare efect. Multămit el însuși de talentul ce-l are. Bănuitori, stângaci până la ridicol, în clipa când văd c'au pierdut replica, că un foșnet din sală i-au distrat din repezala unei perorări grozave, repetate acasă de zeci de ori, în fața oglinzei.

Artiști de sigur. *Scrupuloși*. Nu însă superiori. Nu însă creatori de roluri. Artiști cari să răpească, să subjuge; cari trăind ei înșiși viața zbuciumată ce-o reprezintă, să coboare aceeași viață, toată, cu același avânt, cu aceeași intențitate, cu aceeași deprimare de suflet, toată, și în

sufletul nostru. Artiști cari în timpul jocului nu sunt ei. Sunt alții. Aproape nestăpâni pe dânsii. Mănați ca de o putere magică, hipnotizați, creind, reprezentând o viață alta, neînchipuită, ideală. Artiști! Creatori!

Urmăresc cu pasiune turneul *Eleonorei Duse*, în „Les Annales”. E minunat. Artista asta puternică, această Marguerite Gautier desăvârșită — mai desăvârșită decât Sarah, se spune — mergând într'un regesc triumf, prin toate capitalele țărilor mari, trecând oceanul — când a fost să plece către Paris, i-a fost frică! Parisul! Știa că numai el trebuie și poate să consacre orice talent mondial. „Je n'irai pas. — J'ai peur” zicea mereu impresarul *Schurman*!

Artiști! Cei mai desăvârșiți! — Ai noștri! Artiști de sigur! Cei mai „scrupuloși”!

Din „Neamul Românesc”. „Toate foile sunt rugate să reproducă această notiță”, zice dl Iorga, adresându-se gazetelor românești. „E singura pedeapsă a vinovaților”. Să reproducem deci și să tăcem. În fața monstruoșităților, vorba cea mai năvălitoare, se stânge. Sunt lucruri ce trec peste puterile noastre de judecată. Sunt fapte supraomenești! Din altă lume; cu alte credințe!

„Ultimul grad al lipsei de demnitate națională l-au atins cei zece părinți din Ploesti cari și-au înscris copiii la gimnaziul evreiesc.

„Intre ei, marele comerciant Crăciunescu și comisarul Pedeleanu.

„In ce privește pe acesta din urmă, superiorii săi n'au nimic de zis?”

„P. S. Limba românească e predata de un evreu”.

Luni 20 Iunie ora 5 p. m. a avut loc în aula universității, în fața unei comisii formată din dnii profesori Ioan Găvănescul, președinte, A. D. Xenopol, A. Philipide, P. Râșcanu și I. Gusti, membri, examenul de doctorat în litere al dlui Mihail Rădulescu. Teza d-sale tratează despre: „Cauzalitatea din punctul de vedere al valorii cunoașterii”, și a fost susținută în chip strălucit, obținând pentru aceasta menținerea „magna cum laude”. Dl Mihail Rădulescu, un tânăr eminent, a fost călduros felicitat de dnii profesori. Il felicităm și noi, foștii lui colegi.

Corneliu Carp.

Viața Reuniunilor.

„Reuniunea învățătorilor români Selăgieni”. A XLI adunare generală a acestei reuniuni este convocată pe ziua de 23 Iulie n. a. c. Biroul publică următoarea

CONVOCARE.

În senzul §-ului 34 din statute, membrii „Reun. Inv. rom. Selăgeni, sunt convocați la a XLI adunare generală ordinară în Santău (Tasnádszántó) pe 23 Iulie n. 1911.

Sunt invitați la această adunare generală, afară de membrii ei, și frații colegi din părțile învecinate, precum și Ven. Cler și inteligența română și toți sprijinitorii și binevoitorii învățământului popular.

ORDINEA DE ZI.

Participarea în corpore la serviciul divin dimineața la 7 ore.

ȘEDINTA I.

Înainte de amiază la 9 ore.

1. Deschiderea adunării.
2. Alegerea alor 2 membri pentru verificarea protocolului.
3. Raportul general al comitetului.
4. Raportul casarului.
5. Alegerea comisiunilor: a) pentru înscrierea de membri noi și încasarea taxelor la reun.; b) pentru înscrierea de membri la fondul funebral și încasarea taxelor; c) pentru înscrierea de membri fondatori și ajutori și încasarea taxelor; d) pentru constatarea membrilor prezenți și absenți; e) pentru examinarea raportului general și scrutarea casei; f) pentru cernerea propunerilor diverse.
6. Luarea la dezbateri a ord. minist. Nr. 55.658—1910, cu privire la schimbarea titlului reun. Raportor T. Mureșan.
7. Dezbateri Regulamentului. Raportor Alex. Man.

8. Desbaterea împărțirii materialului de propunere pentru școl. pop. elem. Raportor Simeon Oros.
9. Cetirea disertațiilor.
a) Teodor Mureșan: „Din trecutul cercului Sărvad”.
b) Simion Oros: „Vasile Oltean”.
NB. La 1 oră prînz comun, de persoană 4 cor.

SEDINȚA II.

După amiază la 3 ore.

10. Raportul comisiunilor.
11. Defigerea locului pentru ad. gen. viitoare.
12. Alegerea membrilor cu disertații pentru ad. gen. viitoare.
13. Propuneri diverse.
14. Alegerea oficialilor și a com. central.
15. Inchiderea adunării.
NB. Membrii reun. sunt rugați, ca eventualele propuneri diverse pentru ad. gen. să binevoiască a le prezenta în scris cu motivele necesare prezidiului până la 20 Iulie a. c. ca să propuneri înaintate în ziua adunării nu se vor lua la desbatere.
Rugăm pe cei ce se vor prezenta la această adunare, să vie pregătiți a cumpăra câte un exemplar din Memorialul reun. Prețul 3 cor.
Dat în Șinleu, din ședința com. centr. al „Reun. inv. rom. Sălăgeeni” ținută la 16 Iunie, 1911.

Alimpu Barboloviciu
vicar și prezident.

Simion Oros
secretar

Raportul general tipărit, care se va prezenta adunării generale, constată un an de progres, neasemănat mai mare ca până acum, în viața Reuniunii. Cercurile filiale 10 la număr s'au distins anul trecut prin o activitate extraordinară. Învățătorimea sălăgeană, se pătrunde tot mai mult der îndatoririle ce le are față de Reuniune. În prezent ea are 148 membri: onorari 5, fondatori 19 și ordinari 124. Raportul constată o oarecare scădere în numărul membrilor, ceea ce se explică prin faptul „că în anul acesta ridicându-se școli de stat, școala confesională a căzut, iar de altă parte prin neregulata dotațiune a învățătorilor conform legii noi (prin cererea ajutorului de stat)”.

Comitetul central al Reuniunii a redactat și editat un „Memorial” istoric și jubilar, o lucrare de care se felițită. Nu o cunoaștem încă.

Averea Reuniunii este de Cor. 12.026.61. În budgetul anului viitor s'a luat la cheltuieli suma de 2614.61.

Biblioteca Reuniunii este însă de o modestie derisorie. Ni-se spune că constă din „93 opuri”, ceea ce, neapărat este în disproporție cu fondurile oricât de modeste. În raport se zice despre bibliotecă: „Cărțile sunt în ordine numai un lucru mai lipsește, ca membrii să se intereseze cu mai mult zel de ea — deși e foarte modestă — înmulțindu-o și citindu-o”. Firește, bibliotecii de acestea cu 93 opuri, de sigur fără nici un sistem între ele, nu se cetește. Comitetul ar trebui an de an să provadă o sumă măcar cât de minimală, pentru înzestrarea unei biblioteci cum se cade, atunci se va și ceta.

Cronică externă.

Conspirație monarhistă în Portugalia. Din Lisabona se anunță că guvernul republican a descoperit o nouă conspirație a monarhiștilor împotriva republicei.

Agenții monarhiștilor ar fi reușit să câștige patru planurile lor o parte a trupelor dela frontiere. Planul era ca garnizoanele ocupate de trupe credincioase republicei să fie aruncate în aer. După aceea trupele răsvrătite ar fi avut să ocupe fortăreața Valencia. Planul a fost însă tradat de un soldat.

Vicedirectorul căilor ferate a fost arestat în Paris în momentul când voia să urce în trenul Paris. Se afirmă că arestarea lui e în legătură cu conspirația monarhistă descoperită acum.

De altminteri acum e liniște în țara întreagă. Frontiera dela nord e ocupată de 35.000 soldați credincioși guvernului.

*

Chestiunea marocană. Tratatul dintre Germania și Franța, în chestiunea marocană, se vor negocia la Berlin, între ministrul de externe, d. de Bunsen-Waechter și ambasadorul francez, d. de Cambon, care e așteptat pe mâine dela Paris, de unde aduce instrucțiunile guvernului său.

Germania nu și va formula pretențiunile, până ce mai întâi Franța nu și va fi expus punctul ei de vedere în incidentul provocat de trimiteră canonică „Panther” la Agadir.

Din Londra se anunță: Marea majoritate a presei consideră prezența vasului de război german la Agadir ca o nesocotire brutală a stipulațiilor exprese ale actului dela Algesiras. Germania nu era îndreptățită să facă acest gest, pentru că tratatul internațional nu-i recunoștea nici dreptul de a cumpăra pământ și așeza o colonie în partea Marocului, unde se află situat Agadir. În nici un caz, dar, celelalte puteri semnatare nu pot admite explicațiunile cabinetului de Berlin, că are de apărat interesele conaționalilor săi, — interese cari, după actul dela Algesiras, nu există, portul Agadir nefiind prevăzut în tabloul localităților supuse influențelor străine.

„Times” condamnă intervenția Germaniei, care crede că astfel va smulge Franței compensațiuni în Maroc. Anglia — adaugă ziarul — care are propriile ei interese de salvagardat, nu poate admite o atare teorie.

*

Situația în Albania. Din Constantinopole se anunță: După „Monitorul Oriental”, reprezentanții albanezilor și ai musulmanilor au remis marelui vizir un memoriu cerând extinderea la toți albanezii a avantajilor ce se vor acorda Malisoriilor.

Se declară de cătră ministerul de externe că o îmbunătățire simțitoare este de constatat atât în relațiunile turco-muntenegrene cât și în chestiunea supunerii Malisoriilor. Nu este vorba de mobilizarea unei diviziuni muntenegrene ci numai de întărirea gardei dela graniță. Fără ca Poarta să fi cerut explicațiuni asupra concentrării militare, Muntenegru a dat în mod spontan declarațiune spunând că de și încredințat că Poarta nu are nici de cum tendințe agresive, a trebuit totuși să întărească cordonul dela graniță pentru ca, ținând seamă de marea grămădire de trupe turcești la graniță, să se împiedice ori ce incident.

Până acum în prezent 80 de familii de Malisori s'au înapoiat la vetrele lor.

Un consiliu de miniștri extraordinar s'a ocupat de chestiunea Malisoriilor. Svonul a circulat la ieșirea consiliului că o nouă prelungire a răstimpului pentru supunerea Malisoriilor nu este exclusă.

Se asigură că tribunalul de război dela Djakova va fi disolvat.

Invitare la abonament.

Stăm în fața unui nou semestru de abonament. Acum când o campanie detestabilă, neloyală și ingrată s'a pornit împotriva ziarului nostru, drept răsplată pentru nesfârșitele sale servicii aduse cauzei naționale, avem îndoită nevoie de sprijinul prietenilor și a cetitorilor noștri statornici și credincioși, cari nu s'au lăsat mistificați nici terorizați.

Ii rugăm pe toți să grăbească cu reînnoirea abonamentelor, și să facă o propagandă în cercul lor, pentru câștigarea de noi abonați, pe restanțieri să și achite datoriile lor, căci ziarul nostru este avizat acum la propriile sale puteri în lupta grea ce o duce pentru interesele naționale.

În față, loviți cu șaptesprezece procese de presă, dintre cari cel dintâiu se va desbata la 16 August în spate loviți de focul concentric al unei propagande organizate de calomni, minciuni și invective, nădejdea noastră se reazămă pe acea parte sănătoasă a publicului nostru care are independența sa de judecată, spiritul de discernemânt și devotament adânc, desinteresat și sincer pentru cauza națională.

Apelăm deci la ce e mai bun în societatea noastră, la acea parte a publicului nostru care poate crede în îndemnurile cinștite ale unui ziar, în mărturisirile sale de credințe loiale și drepte,

fiindcă cugetarea ei însăș este nestrictă, loială, dreaptă și cinștită.

Abonamentul la „Tribuna” este:

pe un an	— — — —	28.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	14.— cor.
pe 1/4 an	— — — —	7.— cor.
pe 1 lună	— — — —	2.40 cor.

În România:

pe un an	— — — —	40.— cor.
pe 1/2 an	— — — —	20.— cor.

Redacția și Administrația „Tribunei.”

INFORMAȚII.

ARAD, 10 Iulie n. 1911.

Z. Bârsan la Lipova.

Românii din Lipova au avut eri prilejul unei seri plină de cea mai curată artă. Dl Z. Bârsan cu doamna, cu d-soara Brașoveanu cu dnii Țancovici și Mărculescu, s'au abătut în turneul cel fac pe la noi și în Lipova. Deși nu se făcuse mare șgomot și nu se anunțase venirea distinșilor noștri actori cu alai, totuș public numeros și ales a mers să-i asculte — o dovadă de dragostea și înțelegerea ce le poartă publicul nostru pentru arta lor superioară. Au fost unii, ca dnii Oncu și Ciorogariu, cari de aici din Arad s'au dus la Lipova, ca să nu piardă ocazia de a se delecta în jocul soșilor Bârsan. S'a jucat „Răsbunarea”, o comedie din franțuzește plină de scene comice și vorbe de spirit. Dl și dna Bârsan, cu talentul lor cunoscut sunt în plin progres. Redau rolurile cu o corectitudine vrednică de cei mai buni actori ai noștri. Jocul lor degajat, naturalața cu care știu să urmărească din loc și scenele cele mai defectuoase, fac din actorii noștri niște artiști de reală valoare, pe cari nici compara nu-i putem cu actorii de provincie unguri la reprezentațiile cărora contribuie destul românii noștri cu banul și neînțelegerea lor. Mai ales dna Bârsan. Admiratorii d-sale, cari sunt mulți și aici și la București și în Bucovina, unde a fost primită într'un adevărat triumf, alături de mărimi ca Aristizza Romanescu, sunt de acord că este de aceiaș înălțime și în comedie ca și în dramă. Unii susțin chiar că exuberanța d-sale se plasează cu mai mult succes în comedie. Aceasta, avem o mulțime de motive, o putem susține și după reprezentația de aseară.

Dsoara Brașoveanu, sora dnei Bârsan, a fost o apariție neașteptată și deosebit de plăcută. Deși firea d-sale, credem noi, nu prea a fost potrivită cu rolul pe care l-a jucat eri, totuși era o plăcere să o vezi ivindu-se pe scenă. Ne gândim, că dacă s'ar fi jucat o piesă, în care melancolia ochilor mari și visători să se fi putut răsfriinge, d-sa ar fi fost bine de tot.

Dnii Țancovici și Mărculescu, absolvenți ai conservatorului din București sunt niște tineri cari promit foarte mult. Pe dl Țancovici îl cunosc oamenii de teatru din București ca pe un viitor actor de valoare. D-sa nu a jucat aseară. Dl Mărculescu, avea un rol care-l prindea nespuse de bine. L-a jucat cu precizie. E îmbucurător și de însemnat că acești tineri au cam rupt-o cu vechea școală cam învechită a actorilor bătrâni din București și cearcă să și croiască calea lor, după firea și temperamentul pe care-l au.

Dela Lipova, această mică trupă însuflețită, conștientă de înalta sa misiune culturală ce o săvârșește și pătrunsă de înțelegerea celei mai distinse arte, va pleca și în alte centre românești. Prima stațiune va fi la Oravița, unde suntem siguri că va fi primită cu aceeaș dragoste ca în toate părțile.

— **Buletin metereologic.** Institutul metereologic anunță vreme neconstantă, răcoroasă, cu vânturi și umezeală.

Temperatura la amiază a fost de 19.6 °Celsius.

— **Inundații mari în Maramurăș.** Ploile din zilele din urmă au pricinuit pretutindeni pagube mari. Azi primim știrea că în Maramureș ploile au pricinuit dezaastre deosebit de mari.

O telegramă din Vișeu ne anunță anume că, în urma ploilor, cumuna românească Misin și întreg ținutul din jurul ei stă sub apă. Mai multe sute de case sunt pline de apă. Bieții Români își văd răpita de valuri toată agoniseala unor ani grei de muncă.

Pagubele se urcă la mai multe sute de mii.

— **Cutremur de pământ în Ungaria.** Știrile mai nouă ce sosesc de pe bărașganul Ungariei confirmă întru toate primele știri — cari păreau exagerate — despre cutremurul de pământ de Sâmbătă noaptea.

Pretutindeni e și azi groază și spaimă. În Kecskemét, care a fost vatra cutremurului, e mai ales mare dezastrul. Nu vezi decât ruine. Foarte multe case au fost evacuate. Bisericele au rămas cu pereții crăpați, încât ieri, Duminecă, serviciul divin a trebuit să se țină în liber.

Și mai mult a mărit groaza locuitorilor că azi noapte cutremurul s'a înnoit. Fără să fi fost atât de puternic ca cel de Sâmbătă noapte, a pricinuit totuși pagube mari. Mai multe case, cari suferiseră pe urma cutremurului de Sâmbătă, s'au prăbușit.

Știrile despre ivirea unui vulcan, cu erupții de lavă, s'au adeverit însă ca neînțemeiate.

De pretutindeni sosesc scrisori și telegrame de condoleanță.

— **Un caz de holeră la Oradea-Mare?** Negustorul Klein Zsigmond acum s'a întors la Oradea-Mare din America, venind peste Italia. Cum în Italia bântuie holera, autoritățile au ordonat cercetarea prin medici a lui Klein. Medicii au constatat simptome de holeră.

Klein a fost numai decât dus în spital și izolat.

— **Cursurile de vară din Văleni.** Urmând a se deschide la 3/16 Iulie, cursurile de vară din Văleni, d. A. D. Xenopol, va ține o conferință despre „Unitatea sufletului românesc”.

Conferința se va ține la orele 3 p. m.

— **Vasile Stroescu.** De vre-o doi ani se aude la noi vorbindu-se despre un binefăcător, care ajută instituțiile culturale din Transilvania. Numele lui a ajuns scump tuturor Românilor. E un om cu stare din Basarabia. Stă o parte din timp în străinătate, unde și îngrijește de sănătate. Ziarele au voit să arate publicului cum e la față acest mare român și au publicat o fotografie, din care se vedea, că Vasile Stroescu poartă o frumoasă barbă neagră, are fruntea mare și ochii vii. Semnalamentele acestea erau de natură să-l facă și mai simpatic.

Dar s'a găsit un ofițer român, care entuziasmat de binefacerile lui Stroescu, s'a dus în Elveția să-l cunoască. A găsit într'un birou de lucru un om modest, destul de bine împlinit la trup, foarte simpatic, dar fără barbă.

L-a primit și i-a vorbit cu multă însuflețire. I-a spus, că are moșii în Basarabia, pe care le cultivă împreună cu țărani, de care are multă dragoste. Trimite ajutoare Românilor din Transilvania, pentru că-i vede și-i știe în suferință și a făgăduit, că are să le mai trimită. E un an de atunci și Stroescu s'a ținut de cuvânt. Chiar acum de curând Români din Transilvania și-au expri-

mat adâncă lor recunoștință pentru nouăle ajutoare ce au primit dela Vasile Stroescu.

Binefăcătorul acesta are și nemulțumiri pe urma generosității sale.

Cum s'a aflat, că dă ajutoare, i-s'au trimis nemărate scrisori dela noi din țară.

O damă din Ploiești îi cerea câteva mii de lei, ca să-și aranjeze o gospodărie, spunând, că până acum și-a trecut tinerețea cu un domn care a părăsit-o.

Stroescu a rămas perplex față cu asemenea cereri.

— Eu, spunea marele și inimosul român, dau ajutoare acolo unde trebuie și pentru scopuri culturale și naționale. Femeia aceea după ce și-a trecut tinerețea în plăceri, voiește să-i salvez eu ruina trupezască.

Alte multe cereri sunt cam de același fel. Stroescu nu răspunde unor astfel de solicitări, dar îi plânge, că nu și-au înțeles rostul în lume, cum nu înțeleg nici rostul ajutoarelor pe care dsa le dă Românilor asupriți.

Vasile Stroescu cunoaște bine România, a cercetat-o dela un cap la altul, dar n'a venit în contact cu nici un om politic dela noi. Ii place să-i judece după fapte dela distanță, convins, că astfel își poate da seama mai bine despre dânșii.

Modest ca o domnișoară, care n'a fost scoasă încă în lume, sunt sigur, sigur că are să se supere pe acela care mi-a dat aceste informații despre dsa.

Il rugăm totuși să ne ierte, c'am publicat aceste rânduri din respect și din dragoste pentru marele binefăcător al cauzei românismului.

„Minerva”.

— **Vizita Regelui Petru în Ungaria.** Din Belgrad se anunță că Regele Petru al Serbiei va trimite, luna viitoare, o delegație la Viena pentru a-i exprima Maj. Sale Francisc Iosif felicitări din prilejul zilei natale.

Delegația va aduce la cunoștința Maj. Sale și dorința Regelui Petru de a-i face o vizită în cursul lunii Octombrie.

— **Omagiu dlui Spiru C. Haret.** Din Iași ni-se scrie: Mai mulți profesori din București au luat inițiativa de a tipări un „Omagiu” în onoarea dlui Spiru C. Haret, fostul ministru al cultelor și instrucției, cu ocazia retragerii d-sale dela Universitatea din București.

În acest scop inițiatorii acestui album de omagiu au lansat un apel către toți profesorii din țară, cerându-le colaborarea. Toate manuscrisele se vor trimite până 1 Septembrie d-lui profesor Beiu-Paladi București, str. Saturn.

Din Iași, între alți colaboratori figurează și d. Toma Săvescu fostul director al școlii primare de băieți „Sărărie Nr. 8” și primul dascăl al fostului ministru de instrucție.

— **Dramă amoroasă a unui aviator.** Din Bruxelles se telegrafiază că bine cunoscutul aviator belgian Antoine, care la multe concursuri internaționale de aviațiune a câștigat premiile dintâi, s'a sinucis, după ce și-a împușcat cu un glonte de revolver, amanta.

Motivul — gelozia.

— **Logodnă.** D. T. Preda, profesor, s'a logodit cu dșoara Aurica Iancu, fiica dlui Aurel Iancu, preot în Zărand.

Felicitările noastre!

— **Cununie.** Dșoara Valeria Gurbădan (Cluj) și d. Gheorghe Roxin (Micherechiu) ales paroh al Tinței își vor serba actul cununiei în sf. biserică gr.-or. română din Cluj Joi în 30 Iunie (13 Iulie) a. e. la 5 ore p. m.

Felicitările noastre!

— **Excursia seminaristilor musulmani din Medjidia.** Ni-se scrie din Sinaia: Un grup de șeazececi de elevi ai seminarului musulman din Medjidia, împreună cu profesorii lor, sub direc-

ția dlui Al. Alecu profesor de limba română, au făcut săptămâna trecută o excursie, pe valea Prahovei.

Tinerii turiști, purtând uniforma seminarului, caftan și turban, — s'au dus întâi la Brașov unde au fost foarte călduros primiți de elevii liceului român, a căror oaspeți au fost. Excursionistii s'au oprit apoi la Sinaia, unde au vizitat Mănăstirea, Bisericele și Castelul Peleş. Când au intrat în parcul castelului Regal, au fost observați de M. S. Regele care și-a exprimat dorința de a se întreține cu excursionistii.

Toți profesorii și elevii au fost prezentați Suveranului. M. M. L. L. Regele și Regina i-au primit cu cea mai mare amabilitate. Suveranul s'a întreținut mai întâi cu dl Alecu, care a expus M. S. situația seminarului din Medjidia. M. S. Regele s'a interesat și de starea semănăturilor din Dobrogea, care promite să fie excelentă, anul acesta. Augustii Suverani s'au întreținut apoi cu toți profesorii musulmani și cu mai mulți elevi, admirând ușurința cu care aceștia se exprimă în cea mai curată românească.

Excursionistii erau profund mișcați de onoarea ce le-o făceau Augustii Suverani, cari îi tratau cu atâta amabilitate. M. S. Regele foarte dispus luând de mână pe doi elevi, din cei mai mici îi prezentă micii principese Ileana, care se afla în brațele M. S. Regina. Drăgălașa prințesă le-a întins mâna foarte veselă, intrigată de ponțul micilor musulmani.

Excursionistii au vizitat apoi, cu permisiunea Suveranilor, întreg interiorul Castelului Peleş, plecând fermeceți, de marea cinste ce li-se făcuse.

— **Greva brutarilor din Budapesta.** Căfetele de brutar din Budapesta au declarat greva. Cerele lor sunt: reducerea cu o oră a vremii de muncă și, dela 1 Maiu n. 1912, adaos de 5 cor. la leafa săptămânală.

Maestri brutari nu vreau să împlinescă aceste cereri.

— **Aeroplanul Vlaicu.** La școala superioară de arte și meserii din București — scrie „L'Independance Roumaine” — se lucrează un nou aparat, tip aeroplan Vlaicu. Aparatul acesta, care după spusele învățătorului însuși, e mult superior ca execuție, celui executat în arsenalul armatei, intrat în posesia ministerului de război, va fi gata zilele aceste.

Un nou succes al școlii acesteia, care de altfel stă la cel mai frumos nivel al instituțiilor școlare din țară.

— **San-Francisco amenințat.** Orașul San-Francisco nu s'a recules nici azi după groaznicul cutremur de pământ din 1906 și Sâmbăta trecută era să cadă din nou jertfa unui cataclism. După amiază pe la ceasurile două, populația a semnalat un scurt sbucium în adâncul pământului, dar s'a liniștit în curând, căci sbuciumul nu s'a mai repetat. Puțin în urmă s'au auzit bubuituri puternice în adâncuri și lumea alerga plină de spaimă, căutând scăpare în liber. Palatele au plesnit în temelii și pe străzi se desfăcuseră guri adânci în pământul crepat. Aparatele telefonice au fost distruse iar funcționarii și-au părăsit slujba fără să se mai întoarcă ziua aceea în birouri. În Nevada s'a semnalat de asemenea cutremurul și debaterile la tribunale și judecătorii au fost întrerupte. Prilejul a priit și pușcăriașilor, căci o mare parte, folosindu-se de spaima dezlănțuită între paznici, au evadat. Aparatele seismografice au semnalat de astădată cutremurul venind dinspre mare nu ca cel de acum cinci ani.

— **Inundații mari în România.** Din Piatra-Neamț se scrie: Ploile din ultimele trei zile au făcut că riul Bistrița să crească. Apele devenind mari au rupt toate podurile.

În localitate Bistrița s'a revărsat, a trecut peste terasamentele noii linii ferate distrugându-le și a pătruns în oraș. Pârăele Cujeșdin și Borzoghieni s'au revărsat. Strada Carol e inun-

Magazinul de Mobile
Armin Krausz

Cel mai mare și mai bine asortat magazin în Ungaria-de-sud Mare depozit în obiecte fine, până la cele mai fine. Mobile de cea mai bună calitate o specialitate: Mobile din lemn masiv, lucrate fără aplicație. Prețuri fixe. Comandele se efeptuiesc prompt și conștiințios.
Timișoara-centru, Strada Zápolya No 7. =

dată în întregime. Apa a pătruns în case, în unele locuri intrând pe ferestre. Școala No 3 de băieți și fete, podul dela bae și industrii sunt complet inundate. Lumea umblă cu bărcile, încercând să și salveze avutul.

Bulevardul Regina Elisaveta e complet inundat. Aci fiind și judecătoria ocolului II, procesele nu se vor putea judeca. Străzile D. Soarec, Blandejei, Nevinovăției, Asini, sunt complet inundate. Apa a ajuns la fabrica Gustav Eichler pe care o minează. Fabrica amenință să se dărîme.

Cum haitul în care s'a depozitat apa la Brateș s'a rupt este teamă de a nu fi inundat întreg orașul.

Autoritățile dau tot concursul și lucrează la salvarea oamenilor. Tot concursul dat e însă neînșinos în fața groaznicului dezastru care amenință. Pe unele străzi circulația se face cu bărcile și plutele. Ploaia continuă, panica e indescribită. Pagubele sunt enorme.

O altă telegramă sosită la orele 3 vestește că străzile Lascar Catargi, Cujeiului, Carol au fost inundate. Casele locuitorilor fiind grav amenințate.

Mai multe companii de soldați, cu ajutorul bănelor și a plutele salvează cetățenii.

Mii de oameni sunt la fața locului. Toate porțile din județ sunt rupte. Apele au adus mari cantități de lemn brut. Pagubele comercianților de lemnărie sunt incalculabile. Mii de plute luate de valuri au pornit pe Bistrița la vale.

Tot orașul e consternat de groaznicele ravagii.

Din cauza ploilor din săptămâna aceasta, Moldova s'a revărsat, inundând partea de sud-vest a orașului, locuită în mare parte de oameni nevoiași.

Străzile Roșiori, Sucidava, Dr. Theodoru, Florian, Moldovei, Abătorului, Ocolul vitelor sunt inundate.

Moara Pfefferman e complet inundată și amenință să se dărîme.

Panica e de nedescris. Apele vin cu o repeziciune uimitoare.

Autoritățile sunt la fața locului. Pompierii, furgoanele regimentelor de artilerie și carele primăriei lucrează neîncetat pentru a salva avutul nenorocitei populațiuni.

Orașul întreg e la fața locului.

S'au luat cele mai severe măsuri pentru pază, deoarece amenință să inunde și alte străzi. Pagubele sunt mari. Amănunte prin poștă.

— **Prea scump.** Ziarul „Berliner Tegeblatt” a publicat următorul interesant anunț:

„Deputat ungar, om politic de mână întâi, de noblețe străveche, de 32 de ani, de religie evanghelică, mare proprietar, fără datorii, dorește să se însoare, căutând o femeie cu o avere de cel puțin patru milioane de mărci.

Ofertelor se va răspunde imediat. Discreția e garantată. „Poste-restant 44”, Berlin.”

„Arbeiter Zeitung”, din Viena reproducând acest anunț zice că nobilul maghiar cere prea mult... Cu patru milioane se poate cumpăra tot parlamentul unguresc.

— **Nou medic român.** Ni-se scrie: „La universitatea din Cluj în 27 Iunie s'a promovat doctor în științele medicale tânărul Iosif Comes, fiul vrednicului preot Petru Comes din Coroiu.

Ne bucurăm de aceasta cu atât mai mult, că de mult ducem lipsa unui medic român în părțile de sus ale Târnavei.”

Felicitările noastre.

x **Noutăți de ridicul,** geante de mâni, cofere, articole de sport, rachete pentru tenis, bile și nețua, fotbal, mingii, bastoane, parfumuri, apă de Coloniri apă de păr, praf de dinți, săpun, perii, pieaptene și articole de modă se află cu prețuri moderate la **Hegedüs Gyula, Arad Andrassy-tér 15.**

Dr. VICTOR GRAUR.

Medic universal, medic școlar calificat, profesor de igienă.

Institut de dantistică.

Arad, Andrassy-tér Nr. 22. — Etajul I în fața palatului administrativ (comitatului)

Convocări.

P. T. membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” din despărțământul Abrud-Câmpeni, precum și toți sprîjinitorii cauzei culturale, se invită a participa la **Adunarea cercuală.**

ce se va ținea Duminică în 30 Iulie n. 1911 la orele 11 a. m. în școala confesională gr.-or. din comuna Abrudsat cu următorul

PROGRAM:

1. Participarea la serviciul divin.
2. Deschiderea adunării cercuale.
3. Raportul despre activitatea comitetului cercual, raportul casarului și statorirea bugetului pe 1911/12.
4. Alegerea unei comisiuni pentru încasarea taxelor și înscrierea membrilor noi.
5. Disertațiuni populare, anunțate directorului cu 5 zile înainte de adunare.
6. Eventuale propuneri, făcute conform statutelor.
7. Alegerea a doi delegați pentru adunarea generală a „Asociațiunii”.
8. Verificarea procesului verbal și încheierea adunării.

Din ședința comitetului cercual. ținută la 19 Iunie 1911.

„Romul Furdui,

Demetriu Goia,

*

Din încredințarea comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, conform §-ului 23 lit. c. și §-ului 36 al statutelor acestei instituțiuni, convocăm cărțurărimea și țărănimea din comunele aparținătoare cercurilor adm. Vișeu și Iza (Maramureș) la

Adunarea de constituire a despărț. Vișeu—Iza care se va ținea la 23 Iulie n. a. e. după amiază la orele 4, în Vișeu de sus.

Programul adunării:

- a) Cuvântare de deschidere, ținută de delegatul comitetului central.
- b) Inscrierea de membri.
- c) Alegerea comitetului cercual.
- d) Verificarea procesului verbal și încheierea adunării.

Sibiu, 8 Iulie n. 1911.

Octavian C. Tăslăuanu.

Mișcare culturală și socială.

— Petreceri, concerte. —

12 Iulie n.

Buciumi-Poeni. Concert împreună cu dans în ospătăria d-nei Paraschiva Adamovici. Concertul se dă cu concursul corului absolvenților de teologie din Sibiu. Inceputul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Autonomia băncilor.

Enunțările miniștrilor, chiar și a ex-miniștrilor, fie făcute în, sau afară de parlament au totdeauna o importanță deosebită, trag totdeauna greu în cumpănă și sunt totdeauna viu comentate de presă și cercurile interesate.

Așa este și cu o enunțare recentă a ministrului de finanțe Lukács asupra urcării de capital ale băncilor și asupra fondărilor nouă, făcute cu ocazia pertractării portofoliului financiar. Ministrul a declarat fără înconjur, că consideră de un curent nesănătos urcarea forțată a capitalurilor băncilor și numărărilor fondări nouă din timpul mai recent.

Enunțarea ministrului ne interesează și pe noi, mai ales în partea sa a doua, pri-

vitoare la fondările nouă. Nu va fi deci inutil a cunoaște împrejurările, între cari și cum s'a făcut, căci din ea putem trage concluzii și asupra intențiilor și planurilor din viitor ale ministrului.

Lansându-se din parte a unui deputat ideea, ca institutele de bani și societățile de asigurare să fie obligate a-și plasa o parte mai mare a efectelor lor în titluri de stat ungare, ministrul s'a grăbit a enunța, că „guvernul va trebui să caute modalitățile și mijloacele, ca institutele de bani și societățile de asigurare indigene să plaseze în viitor din rezervele lor o parte mai mare ca până acum în efecte de stat.”

„Dar aceasta este — a continuat ministrul — o temă foarte delicată și trebuie tractată chestia cu mare precauțiune, mai ales între împrejurările actuale, când vedem răsărind, ca ciupercile, nouă și nouă institute de bani, fără nici o trebuință reală; când vedem uriașele și poate nu totdeauna justificatele urcări de capital ale băncilor, cari se nizuiesc a se supralicita unele pe altele. A interveni între astfel de împrejurări cu puterea și fără precauțiunea recerută poate deveni foarte periculos, de aceea, deși guvernul se ocupă cu această chestiune și dorește ca institutele de bani și cele de asigurare să plaseze în viitor o parte mult mai mare a rezervelor lor în efecte de stat, ca până acum — totuș va trebui procedat cu multă precauțiune și grije în această chestiune. „Nu pot însă lăsa nefolosită ocazia aceasta, — a zis mai departe ministrul — fără de a protesta și a-mi ridica aici cuvântul admoniator față cu simptomul îngrijitor amintit mai înainte, pentru că pot fi periclitate cele mai eminente interese ale statului și ale creditului public, dacă mai continuă a se înființa în masă institute de bani, cari n'au nici un fel de titlu la existență. Azi poate încă nu este necesar să mergem mai departe cu dispozițiile de stat, dar dacă în direcția aceasta situația nu se îndreptează lucrurile, nu ajung într-o alvie mai sănătoasă, de fapt nu rămâne altceva, decât ca statul să ia în direcția aceasta măsuri mai energice”.

Va să zică guvernul țării, amăsurat enunțării de mai sus a ministrului de finanțe, deocamdată mai respectează autonomia institutelor de bani, dar dacă va mai continua curentul general și nesănătos al fondărilor nouă fără rost, combătute și de noi deja de ani de zile, nu va întârzia a lua măsuri mai energice de combatere.

Înțelegem-oare noi Români, din bună vreme, rostul acestui important advertiment al ministrului și în consecință fi-vom oare în stare, înfrânându-ne mania de a fonda bănești peste bănești, a contribui, fie cât de puțin, la încetarea curentului nesănătos, și prin urmările sale periculos. semnalat de ministru? „Rev. Ec.”

*

Delă banca „Arieșana” primim spre publicare următoarele: Di I. Vlăduțiu, director executiv al băncii noastre „Arieșana”, la cerea dsale, din considerarea etăți înaintate s'aș pensionat. Aducând aceasta împrejurare la cunoștința on. public, direcțiunea institutului îi exprimă totodată dlui I. C. Vlăduțiu, care a conlucrat la înființarea băncii și a servit aproape 25 ani, mulțumită. În fine direcțiunea aduce la cunoștință și faptul că de director executiv l-a ales pe d. Dr. George Popescu avocat.

BIBLIOGRAFII.

A apărut și se găsește de vânzare la librăria «Tribuna» cu prețul de 50 bani:

«Ce e Tribuna zilelor noastre» de Octavian Goga.

Cuprinsul broșurii e:

1. Noua hartă și urzitorii ei.
2. Adevărații «proprietari» ai «Tribunei».
3. Un paradox frivol: Tovărășia «Tribuna» — Mangra.
4. Tabu.
5. Rostul scriitorilor în «politică».
6. Două mentalități: Budapesta — București.
7. Prin noi înșine.
8. Adevăruri.
9. Scrisoare deschisă către dl dr. A. Vaida.

A apărut și se găsește de vânzare la „Librăria Tribuna” cu prețul de 2 cor. plus 20 bani porto:

Iuliu Tr. Mera: Din Țări străine. Studii și schițe de călătorie. Un elegant volum de 160 pagini, cu portretul autorului și o prefață de R. Ciorogariu.

Cuprinsul volumului e;

- Raffael;
O țară fericită (Germania);
Pictura olandeză;
Michelangelo;
Rembrandt;
Tizian;
Din țara morilor de vânt;
Capri;
Cel mai mare idealist;
Sora lui Leopardi;
Sorrento;
Savonarola.

Au apărut și se găsește de vânzare la „Librăria „Tribuna”:

I. C. Panțu: *Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă*, 8° mare, I—VIII+214 pag. Cor. 2.

Știința conturilor sau Contabilitatea în partidă dublă scrisă și explicată pe baza teoriei actuale materialiste, 8° mare, I—VIII+324 pag. Cor. 4.

Al doilea capitol din contabilitatea dublă. Afaceri de bancă, 8° mare, 70 pag. Cor. 1.

Procent, Promil, Interese și teoria conturilor curente. Ediția a doua, prelucrată și completată, 8° mare, I—IX+160 pag. Cor. 3.

Curs complet de corespondență comercială, cu explicarea terminilor comerciali. Ediția a doua prelucrată și augmentată, 8° mare, I—X+322 pag. Cor. 3.50.

Puncte nouă de vedere la Calcularea Conturilor Curente. Cor. —.60.

La comanda să se aduagă și cheltuielile de poștă (porto).

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.
„Tribuna” institut tipografic, Nichin și c. v. v.

BEISZ
MIKSA
fabrică de
MOBILE
in
Oradea-mare-Nagyvárad
Galea Rákoczi-ut No 14.
(Lângă Apolo).

FABRICA DE BRÂNZĂ
TRANSILVANIA

* CLUJ *

PIAȚA SZÉCHENYI, (CASA RÉGENI).

Recomandă fabricatele sale, calitate bună:

Brânză săcuiască 1/10 — 1/4 kg. în burduf
Brânză săcuiască 1—2 kg. în burduf
Brânză săcuiască 4—10 kg. burd. mare
Brânză săcuiască 5 kg. în lemn
Brânză săcuiască 10—15 kg. în lemn

Caș de Cluj format de țigle, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Catalog gratuit.

GRUBER DEZSŐ

magazin de pălării și articole
de modă pentru bărbați.

Cluj-Kolozsvár,
Colțul străzii Wesselényi și Szép,
vis-à-vis cu hotelul »Fészl«

Noutăți în pălării de domni și
copii, albituri, cravate și totfelul
de articole.

Prețuri solide!

Serviciu conștiințos!

Ilustrate cu motive românești și cu vederi din România ș. a.
se pot căpăta la »Librăria Tribune!«

Leon Tolstoi.

56

RĂȘBOIU ȘI PACE.

ROMAN.

Trad. de A. C. Corbul.

(Urmare).

Oh! oh! lăsați-mă, striga husarul.

Aceștia îl întinseră pe un brancard, și husarii se apropiară de caii lor; se liniștiră și toate brancardele fură înlăturate.

— Ei bine, prietene, ai mirosit praful de pușcă, strigă Denissoff la urechea lui Rostoff.

— Ce era asta, mitrailează? întrebă Rostoff.

— Și ce mitrailează! Au lucrat bine flăcăii noștri! Dar mie nu-mi place felul ăsta... Atacul e altceva, atunci poți să tai în carne vie — dar așa, e un joc de tir. Și Denissoff se apropie de grupul unde se afla comandantul regimentului, Nesvitzky și prietenii săi.

— Și acum, făcu Gerkoff cu aerul său batjocoritor, să auzim raportul.

— Spuneți prințului că am incendiat puntea, rosti colonelul cu veselie și solemnitate.

— Și dacă mă întrebă ce pierderi am avut? zise Gerkoff.

— O nimica toată, doi husari răniți și unul mort pe loc, spuse colonelul cu o bucurie vădită, neputându-și reține un zîmbet fericit și făcând să sune aceste trei cuvinte: „mort pe loc”.

XXXIV.

Armata rusească de vre-o 35.000 de oameni sub comanda lui Kutuzow, urmărită de armata de 100.000 de

oameni a lui Bonaparte, întâlnind mereu o populațiune ostilă, fără încredere în alianța ei, fără merinde și silită să lucreze în afară de ori ce regule ale rășboiului, bătea grabnic în retragere de-alungul Dunării, oprindu-se unde o ajungea dușmanul, pe care-l ținea în eșec prin arier-gardă, spre a-și putea pregăti retragerea.

Kutuzow n'avea deci să se sprijine decât pe propriile și istovitele sale forțe. Nici vorbă nu mai era să ajute la apărarea Vienei și singura țintă, aproape irealizabilă, pe care o mai putea avea Kutuzow, era de-a nu lăsa să i-se prăpădească armata ca aceea a lui Maek la Ulm, și de a-și împreuna soldații cu trupele ce soseau din Rusia.

În ziua de 8 Octomvrie Kutuzow trecu cu armata sa pe malul stâng al Dunării și făcu cea dintâi haltă, punând fluviul între el și principalele forțe franceze.

În 30 Octomvrie, el atacă diviziunea lui Mortier și o puse pe fugă. Pentru întâiaș dată avu parte de trofee: un drapel, două tunuri și doi generali prizonieri. Cu toate că armata îi-era fără de vestimente, redusă la a treia parte de golurile pricinuite de răniți, de bolnavi și de morți, halta aceasta și victoria asupra lui Mortier, ridică mult moralul trupelor.

În timpul bătăliei prințul Andrei fusese lângă generalul austriac Schmidt, care acolo își găsi moartea. Prințului Andrei îi omoriseră calul și el însuși era ușor rănit la braț de un glonte dușman. Pentru a-i dovedi stima, ce-i păstra, Kutuzow îl trimise să ducă vestea biruinței la curtea Austriei, care nu se mai afla la Viena, căci capitala era amenințată de armatele franceze, ci la Brün.

Noaptea era neguroasă, dar înstelată; șoseaua se desprindea întunecată din mijlocul zăpezii căzute în ajunul bătăliei.

Prințul Andrei, călătorind într-o brișcă de poștă,

avea impresia unui om care, după ce a așteptat multă vreme, atingea în sfârșit începutul fericirii visate.

De îndată ce închidea ochii, i-se părea că aude șmotelul mitrailezei și bubuitul tunurilor cari se amestecau cu scârțâitul roților și legănatul trăsuri.

O zi limpede și voiasă urmă acelei nopți întunecate. Zăpada se topea sub soare, caii alergau pe șoseaua în jurul căreia se întindeau de amândouă părțile păduri, câmpii și sate.

La una din stații prințul Andrei se încrucișă cu un convoi de răniți ruși. El opri brișka și puse întrebări soldaților ca să afle în ce luptă fuseseră răniți.

— Alaltăieri, pe Dunăre, răspuse un soldat.

Prințul Andrei scoase punga și dete soldatului trei piese de aur.

— Să împărțiți cu toții, se adresă el ofiterului care înainta; apoi grăind soldaților:

— Vindecați-vă de grabă, copii, căci mai aveți de lucru.

— Domnule aghiotant, ce vești ne dai? întrebă ofiterul, dornic să intre în vorbă.

— Foarte bune, răspuse prințul Andrei, făcând semn vizitiului s'o porniască la drum.

Era deja noapte când prințul Andrei ajunse la Brün în mijlocul înaltelor case, a luminelor din vitrine și a ferestrelor sclipitoare. Trăsuri frumoase uruiău pe pavaj. Cu toate că petrecuse o noapte fără somn și obosit de-o cursă repede, când se apropiă de palat, el se simția mai sdravăn ca în ajun.

Prințul Andrei crezuse că va fi admis numai decât la împăratul, dar în fața vastului peron al palatului, un valet îl îndreptă către o altă intrare și-l introduse în cabinetul aghiotantului de serviciu. Acesta îl rugă să aștepte și merse să anunțe pe ministrul de război.

(Va urma).

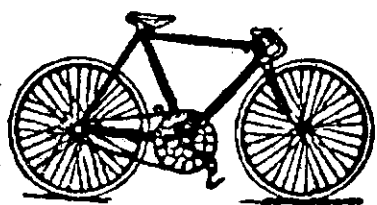

Un culegător-tipograf român

află aplicare la ziarul »A Nagyvárad« din Oradea mare (Nagyvárad, Uri-u. 5.) Condiție sigură. A se adresa direct.

Bicicletele de re-
nume mondial:

THE CHAMPION
și **PREMIER**

cu osie campanilară

roată automată (cu frână liberă) se vând pelângă
ranță de 3 și 5 ani cu prețul original a fabricii,
de nici o ridicare de preț în rate lunare de
12 și 15 cor. precum și

— părți alcătuitoare pentru biciclete —

ca gumă interioară și exterioară prima calitate, so-
nerie, lampe, pedale, lanțuri, roată automată, conus.
In urma circulației mari unde în toată Austro-
Ungaria trimite și în provincii cu preț foarte redus
— în mare cu preț original de fabrică. —

Láng Jakab și fiul

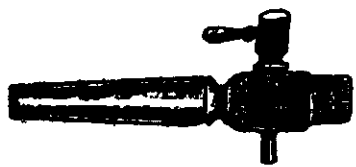
mare comerciant de biciclete și părți alcătuitoare
Budapesta, VIII., József-körut 41.

Filiale: Baross-tér 4 și în Buda, II., Margit-körut 6.
Catalogul de lux cu 1600 de chipuri se trimite gratuit.

Johann Seibel

strungărie artistică aranjată pe puteri
de mașini în

Brașov, Strada Lungă No 27.

Pregătește și ține în depozit dopuri și pipe
pentru buți, de cea mai bună calitate, apoi
dacuri, bile și popice pentru biliard și po-
picărie precum și totfelul de *picioare pentru
masă*, pelângă prețurile cele mai moderate.
Celor ce cumpără a doua oară li-se dă rabat.
— Lucrări de ornament. —

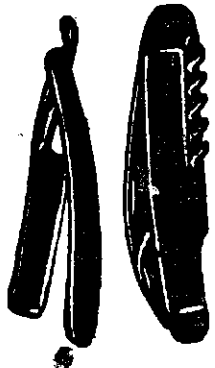
Márton Tamás

atelier cu mașini electrice pentru as-
cutire artistică și fabricare de cuțite
în Marosvásárhely,

Piața Petöfi-tér No 1.

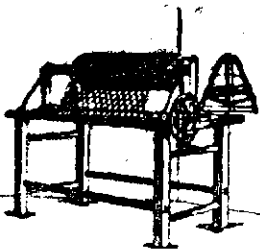
Se recomandă pentru pre-
gătirea și ascuțirea oricărui
soi de cuțite, ca cuțite pen-
tru căsăpie și bucătărie, pen-
tru masă și bricege, unelte
pentru ciobotari și cojocari
precum și ascuțirea bricelor
pre lângă prețuri convena-
bile și execuție ireproșabilă.

La trimiterea a șase
brice, barbierilor le
scoatesc taxa numai
— pentru cinci. —

INSERTIUNI

se primesc cu prețuri moderate
la administr. „Tribunei“ Arad.

Cele mai ecs-
celente instru-
mente pentru
săparea de :

fântâni arteziene

le pregătește și expediază

VÁRADY LAJOS

fabrică de instrumente în

H.-M.-Vásárhely, VI., Ferencz-utca

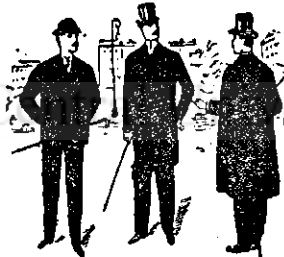
Nu trebuie sc anteprenori; domeniile,
comunele, singuraticii: singuri pot
face săparea cu instrumentele sale.
PRIMLUCRĂTOR MIJLOCEȘTE.

Recomandă și mașini pen-
tru impletitul de sârmă.

Catalog de prețuri gratuit și franco
PREMIAT LA ȘASA EXPOZIȚII.

Prăvălie nouă. Prăvălie nouă.

Mészáros Károly,
croitor pentru domni
Kolozsvár, Szentegyház-u. 6.

Iși recomandă depozitul bogat
asortat cu stofe din țară și străi-
nătate, lucrează totfelul de haine
bărbătești la ultima modă, croi
modern, serviciu prompt, lucru
ireproșabil și prețuri moderate.

Barabás Gergely

sculptor

în Marosvásárhely.

Pregătește pelângă garanție, dușumele ar-
tistice, fără crepături și scutite de putrejunie,
statuete, paravane din gips și asbest, tincueli
cu cement și terezzo platoane din asbest,
decoruri ex- și interne pentru edificii, din
gips, cement, piatră și teracotă, iesle, ba-
zinuri, din cement și beton, scări, orna-
mente pentru grădini și grote artistice,
fântâni săritoare, știucături pentru boltitu-
rile caselor. Lucrări bisericești, cum și
— statui după fotografie sau original. —

Horváth Béni

mehanic

Nagyvárad, Kossuth Lajos-u. 18.

Recomandă în atenția publicului din
loc și provincie, atelierul său me-
hanic aranjat de nou, unde primește
comandă și **reparări de lucruri**
ce aparțin în branșe precum mașini
de cusut, de scris, biciclete și
gramofoane etc. Utensiliile acestor
mașini le are în depozit.

Reparaturile se efectu-
ază repede și prompt.

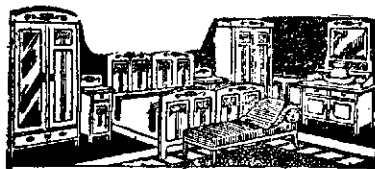
Lemnăria și fabrica de mobile
din Ungaria de sud.

(Délmagyarországi fémegmunkáló és bútorgyár).

Timișoara

Fabrica: Elisabetin, Hattyu-u. 23.

Depozitul: Josefin, Kossuth-u. 17.

Avem în depozit: mobile p. dor-
mitor, sufragerie, salon și locu-
ințe garçon, lucrate în atelierul no-
stru, apoi garnituri de piele precum
și mobile de aramă, executate după
cele mai moderne și nouă cerinți. —

Comandele se efeptuiesc grabnic și
conștiințios, pelângă garanță demnă de
toată încrederea. Prețuri convenabile.

Urmașul lui

Gustav Novák

pălărier

și magazin de modă bărbătească

Timișoara-Josefin

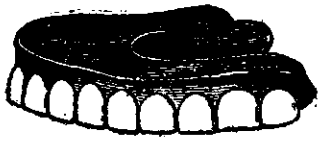
Strada Ludovic Kossuth No 17.

Cel mai mare magazin de

pălării moderne

pentru domni și copii, precum și
în articole de modă bărbătească
și chipie pentru uniforme cu prețurile
cele mai moderate și serviciu prompt.

Scoaterea dinților, dinți artistici, poduri în gură, de aur, coroane, efepuiește

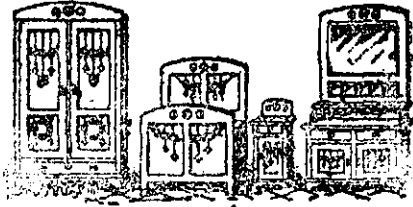
QUIL REINHOLD
DENTIST,

pe lângă prețuri moderate și garanță
LUGOȘ, STR. BONNÁCZ.

Magazin de mobile.

IOSIF HACKLER

tâmplar de mobile și edificii
LUGOȘ, Strada Făgetului No 91.

Primesc orice lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pelângă liferare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

JOHAN GENSTHALER

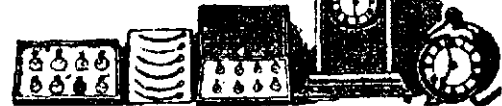
gluvaergiu și ciasornicar,
în Orăștie. Szászváros.

Filială în Szászsebes.

Vânzare de juvaere, de aur și argint și ceasornice pe lângă garanție și prețuri moderate. -

Să fac orice reparaturi de juvaere și ceasornice de aur, repede precis și ieftin. - -

Serviciu conștiințios. - -

Societatea pe acții transilvăneană

Vereinsbank

se recomandă la executarea legării caselor, la canalizarea orașelor, reconstruirea latrinelor, apoi la lucrări de beton și poduri betonate, canalizări, rezervoare, apaducte, fundamente mecanice, pavarea străzilor în ciment și asfalt, podini de beton și teraso.

Recomandă apoi magazinul său bogat în tuburi de ciment, plăci, van de apă și de nutreț, tăbli de ciment la coperirea caselor, cimentarea criptelor ș. a.

Vinzare de Cement-Portland. Lucrări după proiecte.

BIROUL:

»Societatea pe acții transilvăneană Vereinsbank«
Sibiiu, Fleischergasse Nr. 17. și Saggasse Nr. 27.

Nagy Sándor, sculptor, Arad, Kossuth-u. No 4.

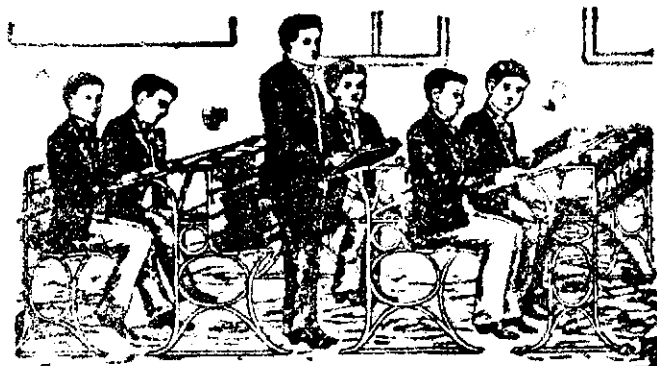
: In stabilimentul de piatrărie a lui Mairovitz. :-

Execută și refacează

**lucrări de sculptură
artistică**

figurate și decorative precum și portrete după natură și fotografii, monumente mormântale, tofelul de produse ale industriei, apoi lucrări moderne sculptate pentru decorația zidurilor din teracotă, piatră, ghips, ciment și din alte materii pelângă prețurile cele mai ieftine și serviciu conștiințios.

Cele mai moderne
mobile de fier și aramă
și cele mai practice
bănci igienice de școală
și moblarea locuințelor, hotelurilor, spitalelor și

școlilor, precum și obiecte fabricate din cele mai bune materiale din țară, lucrările cele mai solide de artă și construcție se livrează numai de către firma

Bernhardt Rezső utóda

Brassó, str. Neagră nr. 33.

- Tot acolo e cancelaria și fabrica montată cu cele mai noi mașinării. -

Bencsik Zsigmond în Déva

Oferă

ghete americane și franceze

cusute cu mâna în atelierul propriu - precum și -

ghete gata

f. moderne p. bărbați, femei și copii.

galoși. ghetes comode și p. gimnastică. - Mare magazin de gume renumite de Sullivan pentru tocuri la ghetes și creme excelente.

Ghetes pentru picioare neregulate și bolnave se pregătesc după măsură. - La comanda din provincie este destul a se trimite o gheată folosită. - Serviciu prompt.

• **STEIN MIKLÓS** •

— fabrică de tăiat pile —

Oradea mare Nagyvárad.

Fabrica: Damjanics-u. 30. Magazin: Teleki-u. 33.

Recomandă fierarilor și comercianților atelierul său de tăiat pile bine aranjat, unde se pregătesc pile mici și mari din oțel vărsat de prima calitate etc. Primește spre scobire pile mici și mari vechi cu prețuri ieftine.

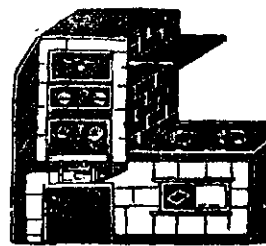
CARL GÜRTLER

Iăcătuș artistic și pentru edificii

SIBIIU Str. Elisabeta 26

se recomandă la toate lucrările ce se țin de specialitate mai ales

LA ZIDIRI NOI.

Lucrări ornamentice, precum peatră grilaj, grilaj la morminte și galerii, se pregătesc conform gustului în modul cel mai succes. Paratonere și montarea lor. Instalațiuni de apă, luate, closete, baie, introducere electrică executate cu măiestrie.

Reparaturi se primesc Mare magazin de căminuri perpetue în diferite mărimi.

Carl Gürtler junior

Damele cari voiesc să fie svelte,
încerce corsetele mele
„Neuester Schnitt”

necesare la costumele »Princes«
și »Directoire«.

CORSETE

după măsură, precum și reparaturi
se fac în acuratețe.

Gustav Zimmermann
Sibiu — Nagyszeben,
Grosser-Ring, 1. în etaj.

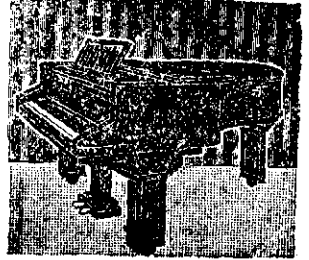
Pianuri sau Harmoniuri

se cumpără mai bine și ieftin în cunoscutul și solidul
magazin de pianuri și harmoniuri

V. Heldenberg, Sibiu Strada
Gisnădlei 9.

(vis-à-vis de Hotelul Impăratul Roman).
Întemeiat la anul 1867 ca 1-a prăvălie de pianuri
în Transilvania.

Mare depozit de instrumente nouă și
întrebuințate: pianuri, pianine, harmo-
niuri cu prețurile originale de fabrică.
Sortiment bogat de pianuri de în-
chiriat. — Plătire în rate după dorință.
Pianuri vechi să primesc ca schimb.

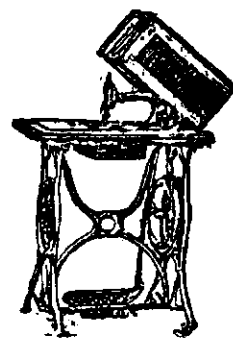

Haas = Károly

primul armurar și optician din
Szabadka, Egres-u. (Uri
Kasznó).

Mare asortiment de
arme și biciclete

de cea mai bună fabricație precum și părțile constitutive ale
acestora. Se primesc pelângă garanția și prețuri moderate tot-
felul de reparaturi d arme de orice soi, mașini de cusut, bici-
clete gramofone, mașini de scris, precum și prefacere armelor
și orice lucrări din acest ram. Serviciu punctual și conștiințios

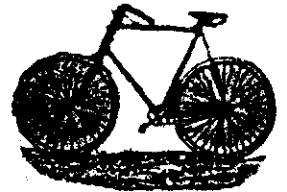
Leitner Sándor

mechanic și electrotehnic
Cluj—Kolozsvar,

Strada Deák Ferencz Nrul 30.

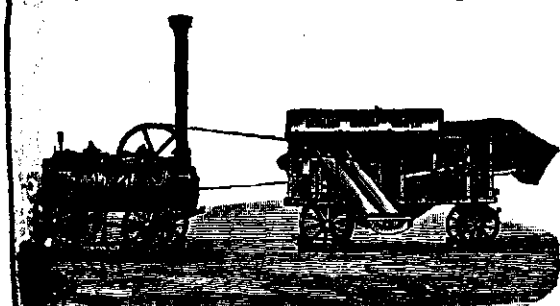
Vinde și repară pe lângă prețuri mo-
derate: case de bani, biciclete,

mașini de cusut, gramafone
și mașini de scris. — Primește
ori-ce muncă de branșă, precum: în-
troducerea soneriilor, a lumini de
electrice și a diferitelor motoare.

Anunțăm că mai avem 2 mașini de trierat cu
8 cai putere, 2 mașini cu 6 cai putere, 1 ma-
șină cu 4¹/₂ cai putere și mai multe motoare
cu benzin de trierat, pe cari le putem pune
imediat la dispoziția celor cari au lipsă de ele.

Garantă. — Condițiuni avantajoasă de plătire în rate.

Frații Burza

Arad,
Boros Béni-tér nr. 1.
(Casa proprie).

Vilhelm Connerth

NAGYSZEBEN—HERMANSTADT, Elisabethgasse 53.

Fabrică după diferite
sisteme:

bănci de școală

conform celor mai
moderne cerințe igie-
nice, pregătește apoi

bănci și scaune pentru biserici; table de școală; rame
pentru hărți; rame pentru desemn și dulapuri pentru
școală. Catalog ilustrat la dorință trimite gratuit și franco.

Mașini de scris

IDEAL și ERICA.

GRAMOFONE

Mașini de cusut VERITAS.

(fabricație proprie) și cele mai solide părți constitutive: panglici
de culoare, hârtie de copiat, ace, plăci etc. se găsesc la mehanicul:

George Barthelmie, Brașov, Weisz Mihály-u. 23.

Cel dintâi și cel mai bine asortat atelier mehanic din Ardeal.
Atelier p. reparat mașini speciale de scris, de orice sistem dea-
semenea aparate mehanice fine etc. Școală de scris cu mașina.

= Atelierul de fotografariat a lui =:

== Csizhegyi Sándor ==

Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás király-tér Nr. 26.

== (Lângă farmacia lui Hintz). ==

Aici se fac și se măresc cele mai frumoase foto-
grafii, deasemenea acvarele, picturi în olei,
specialități în pânze ori mătase, cari prin spă-
lare nu se strică. La firmă fiți cu băgare de seamă
n'o confundați, Cluj—Kolozsvar, Piața Mátyás
király tér No 26, lângă farmacia lui Hintz. —
Referindu-vă la acest ziar veți avea favor în prețuri.

Max. Ruck, tinichigiu

Sibiu—Nagyszeben, Heidengasse 9.

Pregătește în atelierul său cu motor electric totfelul de lucrări p. zidiri, lucrări de tinichea, înfrumșetări, acoperire de biserici și turnuri, lucrări de stacmol turnat pentru ornament, precum și pentru firmei vane de scaldat în toată mărimea ș. a

În 1904 a câștigat dela societatea din Budapesta a vâpsitorilor auritorilor și luștritorilor diplomă.

Taferner Antal

auritor de biserici și saloane
Versecz, Temesvári-u. 20.

Primește spre executare, conform planului aurire și reparare, iconostase, altare, s. mormânt, acoperiș de turnuri, aranjamente bisericesti apoi pregătirea tuturor lucrărilor de brânșă aceasta precum și repararea și vopsirea de nou a monumentelor deasemenea și orice icoane bisericesti. La dorința pregătesc prospect; pentru vederea lucrărilor în provincă merg pe — — — speșle mele proprii. — — — Execuție promptă. Serviciu conștițios

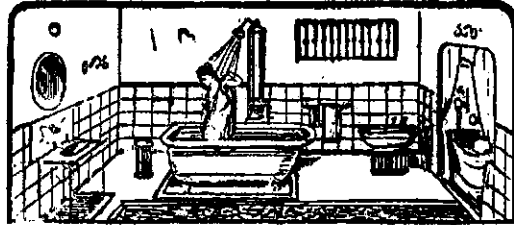
EDUARD LEXEN

tinichigiu și antepriză de instalațiuni
BRAȘOV, Strada Lungă No 29.

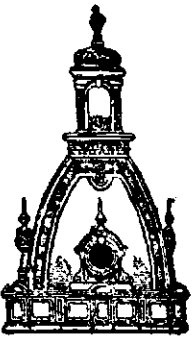
TELEFON No 834.

Se recomandă pentru pregătirea muncii de tinichigiu și galanterie la edificii, precum coperișe, și învelșuri de turn, ornamente de metal, vase pentru bucătărie, dulapuri pentru ghiată, vase pentru spălat și altele.

Specialist în apaducte la case, canalizări, conducerea de gaz de iluminat, și instalarea camerelor de baie.

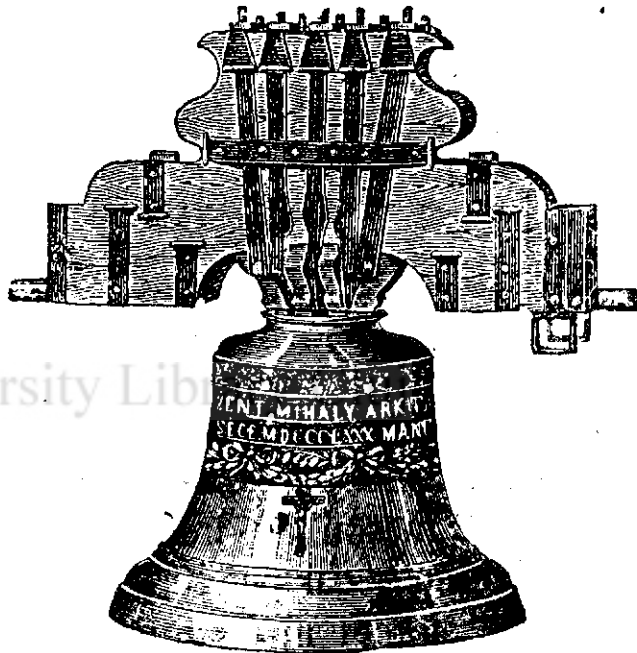

Lampe de carbid de totfelul dela 3 coroane în sus. — — Engrosiștilor li-se dau rabat. Depozit bogat în vâni de scaldat, cămine, closete etc. Serviciu conștițios. Prețuri moderate. Reparație promptă.

Michail Manchen

vărsător de clopote (campane) de construcție mai nouă cu sul sucitor
Sighișoara—Segesvár, Piața de Sus Nr. 168.

Firma aceasta există dela anul 1822 și să bucură de un renume bun; se recomandă deci tuturor comunelor bisericesti pentru — —

a lifera și repara clopote

de toată mărimea cu coroane de stejar ori fer legată, face și amănunțit de clopote din fer bătut pentru toul sau mai multe clopote pe lângă prețurile cele mai convenabile. — Clopote mai mici sunt totdeauna gata. Solviri și în rate.

Atențiune!

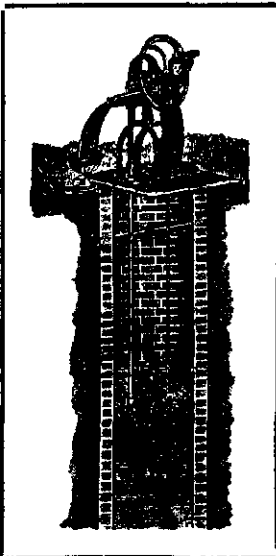
Sunt de neîntrecut

în ce privește capabilitatea de suportat și tenacitatea lanțurilor și pompelor mele

„ERIKA“

(să nu se confunde cu alte fabricate).

Pentru comune, economii, grădini, curți, unde se folosește apă multă, sunt mai ales de preferit.

Prețurile sunt de aceea scăzute, ca nimeni să nu poată produce asemenea fabricate solide în acelaș preț.

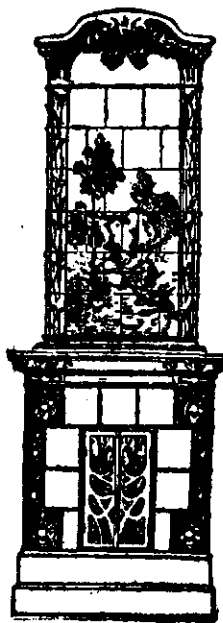
Cereți prospecte și oferte dela

AND. RIEGER

prima fabrică în Transilvania de mașini agricole, turnătorie de metal și fier
SIBIU—NAGYSZEBEN

Atențiune!

Mare depozit de cuptoare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în Kolozsvár, Monostori-u. 7, am deschis un mare magazin înregistrat și provăzut cu cuptoare din țară și străinătate, unde se află în depozit permanent cuptoare moderne de majolică stil secesion și cuptoare de olane Daniel, precum și căminuri și cuptoare de bucătărie.

Atrag atenția publicului asupra depozitului meu model, asigurând-ul tot odată despre calitatea perfectă ale articolelor și prețurile cele mai solide.

Așteptând binevoitorul sprijin sunt cu deosebită stimă:

Tamásy József,
Kolozsvár.

Abonați „TRIBUNA POPORULUI“
cea mai bună și mai ieftină foaie populară.